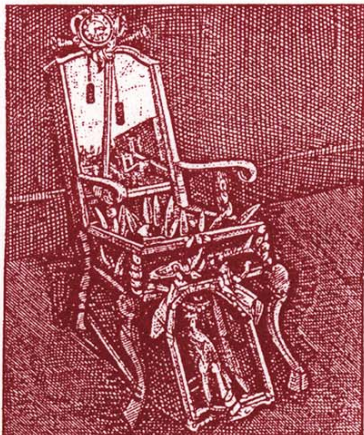

SLOVENSKO

BAROKOVÉ KRESLO, 1941
 ENDRE NEMES
 1909-1985 14 Sk
 MÚZEUM MODERNÉHO UMENIA, ŠTOKHOLM

© 1996

9

ZBERATEL'96

ALBUM PONÚKA

SPOLOČNÉ VYDANIE

Barokové kreslo, obraz Endre Nemesa, je námetom jednej zo známok v tohtoročnej emisii *Umenie*, ktoré MDPT SR vydá 5. 10. 1996. Známku s rovnakým námetom vydajú aj poštové správy Švédska a Českej republiky, kde maliar žil a pôsobil.

Z dnešnej ponuky firmy **ALBUM**: DV a VCH na zn. SR 1993, čiemotlače ČSR a SR, zn. ČSR 1976-1979, Nemecka, NDR, Rakúska a i. (str.37-32)

ZBERATEL '96

12)

6-11)

**NOVÉ
POŠTOVÉ
ZNÁMKY**

*Dał nam przykład Bonaparte,
Jak zwyciężać mamy.*

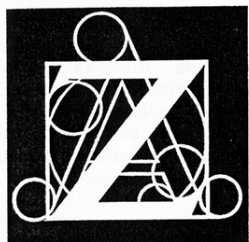

**OBCHODY DWUSETNEJ
ROCZNICY POWSTANIA
MAZURKA DĄBROWSKIEGO**

Pierwszy Dzień Obiegu FDC Poczta Polska

ZBERATEL'96

Ročník II. Č.9 Cena 20 Sk

Vydáva firma **ALBUM** v Bratislave. Vychádza mesačne. Reg.č. MK 1188/95 zo dňa 1.2.1995. Podávanie novinových zásielok povolené Riaditeľstvom pošty v Bratislave č.j. 4939/94-P zo dňa 17. 11. 1994.

Redakcia: RNDr. Michal Zika (šéfredaktor), Anton Kulhánek, Viliam Kučera (členovia).

Adresa redakcie: Zberateľ'95, Lazaretská 11, 811 08 Bratislava, ☎ 07 / 367 411.

Celoročné predplatné, vrát. poštovného: Abonentní zo SR 200 Sk, abonentní z ČR 350 Sk (300 Kč), abonentní z ostatnej Európy 480 Sk (25 DEM, 180 ATS), abonentní zo zámočia 760 Sk (25 USD, 40 DEM).

Cena za jeden výtlačok 20 Sk. Pri odobraní viac ako 10 výtlačkov vydavateľ poskytuje 20%-nú zľavu.

Podmienky inzerovania: Cena za jeden riadok 10 Sk. Za inzeráty zvýraznené rámečkom účtujeme príplatok 20 Sk. Abonentní časopisu majú 2-krát za rok prvých päť riadkov zdarma.

Uhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať redakcii najneskôr so znením inzerátu. Inzeráty prosíme zasielať na adresu redakcie písané na stroji (počítač), alebo čitateľne paličkovým písmom. Inzeráty budú uverejňované v najbližšom čísle časopisu v došlom poradí. Komerčné inzeráty vrátane ich grafickej úpravy účtujeme na základe osobitného sadzovníka.

Redakčná uzávierka: 22.8.1996, do tlače zadané 2. 9. 1996

Z OBSAHU V TITULKOCH

ZNÁMKA 50 h KOŠICE S PRETLAČOU SKUTOČNE NAJVZÁČNEJŠIA? (11) • ZBERATELSKÉ VARIANTY SLOVENSKÝCH OBEHOVÝCH MINCÍ (13) • CHYBOTLAČE PLATNÝCH SLOVENSKÝCH BANKOVIEK (14) • OBJAVUJ A OCHRAŇUJ ! (14) • FALZIFIKÁTY ŠACHOVÝCH CELISTVOSTÍ (15) • 90. VÝROČIE NÁVRATU TELESNÝCH POZOSTATKOV FRANTIŠKA II. RÁKOCZIHO (15) • K NIEKTORÝM OTÁZKAM NOVÝCH A MALÝCH ZNÁMKOVÝCH KRAJÍN - ĽALANDY (16) • DVE ČS.LETECKÉ JUBILEA (17) • FILATELISTI S HOLUBÁRMÍ (18) • CHYBY NA PEČIATKACH (119) • NOVÉ UMELECKÉ SLOVACIKUM (19) a i.

NOVÉ ZNÁMKY

ČESKO

50. VÝROČIE UNICEF

Česká pošta vydala dňa 11.9. 1996 príležitostnú známku k 50. výročiu organizácie UNICEF.

Autor výtvarného návrhu *Karel Franta* pre obrazovú časť známky zvolil alegorickú kresbu motýľa s kvetinovými krídlami a telom chlapčeka s flétnou. Znáмка je doplnená logom UNICEF [obr. 1 na druhej strane obálky]. Na FDC je kresba dievčatka a psa s ružou.

Znáмку nominálnej hodnoty 3 Kč vytlačila PTC Praha rotačnou oceľotlačou v hnejdej farbe kombinovanou štvorfarebnou hĺbkotlačou (červená, svetlomodr, tmavozelená a žltá) v tlačových listoch po 50 ks známok. -vkn-

MAĎARSKO

150. VÝROČIE ŽELEZNICE

Pätnásteho júla 1846 bola v Maďarsku otvorená železničná doprava. V ten deň sa vydala na cestu prvá vlaková súprava na trati Budapešť-Palota-Dunakeszi-Vác. Jubileum železničnej dopravy, ktorej zavedenie pred 150 rokmi znamenal medzník v hospodárskom rozvoji krajiny, pripomenula Maďarská pošta vydaním trojznámkovej emisie príležitostných známok [obr. 2-4 na druhej strane obálky].

Na známke nominálnej hodnoty 17 Ft na pozadí moderných dielelektrických lokomotív je zobra-

zená parná lokomotíva radu 303 z roku 1951. Ďalšie dve známky majú nominálnu hodnotu 24 Ft. Na jednej z nich je lokomotíva výrobného radu 325, ktorú vyrobili Strojárske závody MÁV v roku 1893 podľa plánov významného konštruktéra *Zsigmonda Kordina*. Na tretej známke dominuje belgická lokomotíva firmy *Cockerill a spol.*, z ktorých štyri kusy boli v roku 1845 dovezené do Maďarska. Do prevádzky boli dané s názvami Pest, Buda, Debrecen a Poson (Pozsony ?).

Známky boli vydané 12.7.1996. Autor výtvarných návrhov emisie je *P. Varga*. Známky vytlačila Štátna tlačiareň v náklade po 650 tisíc kusov. -vkn-

MATEMATICKÝ KONGRES

V dňoch 22.-26. júla 1996 sa v Budapešti uskutočnil 2. európsky matematický kongres. Cieľom podujatia bolo vytvoriť príležitosť pre všetkých európskych matematikov, aby si vypočuli informácie o najnovších vedeckých poznatkoch, sami predniesli výsledky vlastných výskumov a vymenili si skúsenosti z vyučovania matematiky.

K tejto príležitosti Maďarská pošta vydala 12.7.1996 známku v nominálnej hodnote 24 Ft [obr. 5 na druhej strane obálky]. Na známke je zobrazený princíp konštrukcie ihlana *Georga Cantora*. Autorom výtvarných návrhov emisie je *D. Kertész*. Znáмку vytlačila Tlačiareň cenín. Náklad známky bude stanovený podľa potrieb poštovej prevádzky. -vkn-

POLSKO

ZNAMENIA

Poľská pošta vydala ďalšie hodnoty výplatnej série *Znamenja* [obr. 6-11 na tretej strane obálky]:

Znamenie *Váhy*, deň vydania 10.6.1996, nominálna hodnota 55 gr.

Znamenie *Škorpion*, deň vydania 20.6.1996, nominálna hodnota 1 Zl.

Znamenie *Strelec*, deň vydania 28.6.1996, nominálna hodnota 2 Zl.

Znamenie *Kozorožec*, vydané 10.7.1996, nominálna hodnota 5 Zl.

Znamenie *Vodník*, deň vydania 19.7.1996, nominálna hodnota 5 gr.

Znamenie *Ryby*, deň vydania 31.7.1996, nominálna hodnota 10 gr.

Tak ako u predošlých známok tejto emisie, autorom výtvarných návrhov je *M.Jedrysik*. Známkami boli vytlačené na kriedovom papieri v 100-kusových hárkoch a mnohomiliónovom náklade. Ku každej známke bola vydaná obálka prvého dňa vydania. -vkn-

OSLAVY 200. VÝROČIA POVSTANIA M. DABROWSKIEGO

V roku 1993 začal päťročný cyklus vydávania poštových známok emisie „Oslavy 200. výročia povstania Mazurka Dabrowskiego“. V rámci tejto emisie Poľská pošta vydala 20.júla 1996 ďalšiu známku a to v nominálnej hodnote 40 gr [obr. 12 na tretej strane obálky].

Na známke je zachytený útok poľského jazdeckého pluku na španielske delostrelecké pozície. Autorom výtvarných návrhov emisie je *M.Jedrysik*. Známkami boli vytlačené v 50-kusových TL v náklade 1 milión ks. So známkom bola vydaná aj FDC, kde motív jazdcov je doplnený textom: „*Príklad nám dal Bonaparte ako máme víťaziť!*“. -vkn-

MATKA BOŽIA PRZEZYCKA

Poľská pošta vydala príležitostnú známku nominálnej hodnoty 40 gr

s námetom plastiky Matky Božej Przeczyckej z kostola Na nebevstúpenie NMP. Znáмка bola vydaná 2.8.1996.

Autorom výtvarných návrhov emisie je *Zbigniew Stasik*. Známkami boli vytlačené ofsetovou technikou na kriedovom papieri v TL po 16 kusoch (náklad 1 mil. kusov). Námetom na FDC je kostol Na nebevstúpenia NMP v Przeczyci. -vkn-

RAKÚSKO 75. VÝROČIE BURGENLANDU

Rakúska poštová správa vydaním príležitostnej poštovej známky pripomína 75. výročie spolkovéj krajiny *Burgenland*, ktorá bola utvorená z východných tradičných častí Rakúska a z územia kedysi patriaceho Uhorsku.

Spolková krajina má značnú maďarskú a chorvátsku menšinu. Hlavným mestom je Klagenfurt.

Na príležitostnej známke, ktorá bude vydaná 20.septembra tohto roku, je typická krajina s jazerným pobrežím a hrádzou s vinohradom. Jej nominálna hodnota bude 6 S a vytlačená bude šesťfarebnou hlbokotlačou kombinovanou čiernou oceľotlačou. Autorom

návrhu na známku je *S.Laubner*, rytinu vyhotovil *W. Pfeiler*. -Zc-

100.VÝROČIE HORSKEJ ZÁCHRANNEJ SLUŽBY

K 100. výročiu rakúskej horskej záchranej služby 27.septembra 1996 vydá Rakúska poštová správa príležitostnú známku. Bude mať nominálnu hodnotu 6 S a tlačená bude päťfarebnou hlbokotlačou kombinovanou s rytinou v čiernej farbe. Autorom rytiny je *K.Leitgeb*.

S rozvojom horolezectva koncom 19. storočia a postupným rozširovaním veľkých turistických oblastí pribúdala značný počet nešťastí s často tragickými následkami. To viedlo k zakladaniu dobrovoľných spolkov skúsených milovníkov tohto športu. Ukázali sa ako veľmi potrebné a v krátkom čase zachránili životy mnohým odvážnym obdivovateľom hôr.

Grafik *H.Margreiter* vybral pre známku moment, keď člen horskej služby znáša v skalnatom horskom teréne raneného turistu. V pravom hornom rohu známky je emblém horskej služby. -Zc-

CELINY CELISTVOSTI

70 ROKOV ROZHĽASU NA SLOVENSKU

Dňa 3. augusta 1996 vydalo Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR celinový obálku so známkom 8 Sk Štátny znak s prí-

tlačou v favej časti pri príležitosti 70 rokov rozhlasu na Slovensku.

Známku na obálku vytlačila TPC Praha jednofarebnou oceľotlačou. Výtvarný návrh prítlača: E. Grečner.

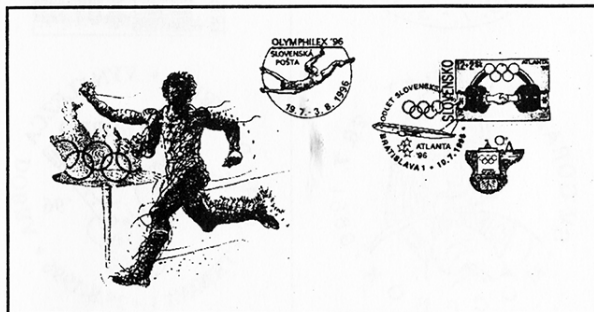
Prítlač vyhotovila ofsetom Kníhtlač Gerthoffer Zohor v čiernej a svetlomodrej farbe. Predajná cena obálky je 9 Sk. -vkn-

PIGEONGRAM

MDPT SR vydalo dňa 26.6.1996 príležitostnú celinu holubej pošty „Pigeongram“ so známku štátneho znaku Slovenskej republiky v nominálnej hodnote 8 Sk, prítlačou v favej časti pigeogramu (motív holubov) a textom „Pozdrav účastníkov Kalokagatie športovcom Hier letnej olympiády Atlanta '96“.

Formát pigeogramu je 14,1 x 5,6 cm. Autorom prítlača je akad. maliar Igor Benca. Známku na celinu jednofarebnou oceľotlačou vytlačila PTC Praha a prítlač ofsetom realizovala Kníhtlač Gerthoffer Zohor v hnedej a čiernej farbe.

Predajná cena pigeogramu je 9 Sk. Celina holubej pošty bola vydaná pre jednorazové použitie. (vkn)

OLYMPIJSKÉ HRY ATLANTA '96

Slovenská pošta, POFIS vydala k OH v Atlante obálku s prítlačou. Obálka má rozmery 220 x 114 mm, prítlač je vyhotovená kinegramom, ofrankovaná je háčekom H 92 a opečiatkovaná pečiatkami Odlet slovenskej výpravy / Atlanta '96 a Slovenská pošta / Olympilex '96 (obe v čiernej farbe).

Návrh prítlača vypracoval Igor Piačka. Tlač: Security printing Praha. Obálku distriboval POFIS pre abonentov celín za predajnú cenu 22,- Sk. -vkn-

NEÚRADNÉ VYDANIA

SPYROS SAMARAS

Pri príležitosti XXVI. OH v Atlante vydala firma ERVO prítlač na poštovom lístku Devín a celinovej obálke Štátny znak. Sú tematicky venované Spyrosovi Samarasovi, autorovi olympijskej hymny.

*Nesmrtelný duch staroveku
otec dobra krásy a pravdy...*

XXVI. OH
ATLANTA
19.7.-4.8.
1996

SPYROS SAMARAS
Autor olympijskej hymny

Obrazovú časť prítlača tvorí oficiálne logo Slovenského olympijského tímu a OH v Atlante. Tlač:

je 5-farebná. K uvedenej príležitosti sa používala 19.7.1996 príležitostná pečiatka na pošte Bratislava 1. -vkn-

GORAZDOV MOČENOK

Organizátori Gorazdovho Močenoku vyhotovili príležitostný lístok s prítlačou v modrej farbe na favej strane. Obrazovú časť tvorí postava sv. Gorazda, ktorá je doplnená textom: *Syn slovenskej zeme, teba piesňou chváliť chceme.*

Pri tejto príležitosti sa dňa 26. 7. 1996 na pošte v Močenoku používala príležitostná poštová pečiatka s obrazom hlavy svätca a textom: Sv. Gorazd - literát. -vkn-

400 ROKOV KOKAVY

Organizátori Stretnutia mladých folklóristov - Koliesko '96 v Koka-ve nad Rimavicou pri tejto príležitosti pripomenuli 400. výročie svojho mestského erbu prítlačou na poštový lístok.

400 rokov erbu
Kokavy nad Rimavicou

Prítlač bola vyhotovená na poštovom lístku „Devín“ (farby modrá a strieborná). Na opečiatkovanie lístka sa 8.8.1996 používala príležitostná poštová pečiatka (Stretnutie mladých folklóristov). -vr-

NA PAMIATKU FRANTIŠKA II. RÁKÓCZIHO

KF 54-01, Hobby & Antikva a Neusohľum Košice pripravujú k 90. výročiu prevezenia telesných pozostatkov Františka II. Rákócziho z Turecka do Košíc prítlače na poštové lístky „Devín“:

Na prvom je portrét Rákócziho (prítlač hnedá), na druhom jeho erb (prítlač fialová) a na treťom Rodosťo, Dom Rákócziho v Košiciach (prítlač modrozelená).

Na všetkých troch prítlačiach pod obrazovou časťou sú faksimile podpisu Františka II. Rákócziho a na bokoch texty v slovenskom a maďarskom jazyku.

Prítlače sú pripravené ku dňu 29.10.1996, kedy na pošte Košice

1 sa bude používať príležitostná pečiatka k tomuto výročiu (návrh pečiatky V. Gaál). -vg-

PEČIATKY

Prehľad príležitostných poštových pečiatok z posledného obdobia, ktorých odtlačky v Zberateľovi ešte neboli reprodukované:

Nové pečiatky:

- 1.9.1996 Bratislava 1: NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
- 6.9.1996 Trenčín 1: MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL VEĽKÝCH DYCHOVÝCH ORCHESTROV / XX. PÁDIVÉHO TRENČÍN

- 7.9.1996 Dražkovce: JÁN JESENIUS / 1566-1621
- 13.9.1996 Topoľčianky: FRANTIŠEK HORNIÁK / Z TVORBY

- 14.9.1996 Ružomberok 1: STRETNUTIE SKAUTSKÝCH ZBERATEĽOV / 75 ROKOV SKAUTINGU
- 14.9.1996 Žilina 1: XIII. DNI FILATELIE SLOVENSKA
- 17.9.1996 Prešov 1: MYKOLOGICKÉ DNI NA SLOVENSKU VENOVANÉ PROF. F. HAŽLINSKÉMU
- 17.9.1996 Banská Bystrica 1: FINEX '96/4. MEDZINÁRODNÝ VEĽTRH FINANČNÍCTVA, BANKOVNÍCTVA A POISTOVNÍCTVA / 17.-20.9.1996

- 20.9.1996 Vrbové: MÓRIC BEŇOVSKÝ / 1746-1786
- 21.9.1996 Trnava 1: SV. GABRIEL / X. STRETNUTIE SPOLOČNOSTI

- 22.9.1996 Šoporňa: ŠOPORŇA (?)
- 22.9.1996 Leopoldov: NAJMLADŠÍ PILOT PLUKU JAROLÍM GUCMAN (1921-1996)

- 27.9.1996 Štrbské Pleso: ŽSR/ OZUBNICOVÁ ŽELEZNICA ŠTRBA - ŠTRBSKÉ PLESO / 1896-1996
- 28.9.1996 Strekov: 120 ROKOV CECHU TELEKOMUNIKAČNÝCH ROBOTNÍKOV / 1876-1996

- 6.10.1996 Košice 1: 66. MEZINÁRODNÝ MARATÓN MIERU (návrh: V.Gaál)

■ NAJVÄČŠÍ ČASOPIS PRE ZBERATEĽOV TK VYDÁVANÝ V MARCI, JÚLI A NOVEMBRI ■ OBSAHUJE 1500 ADRIES ZBERATEĽOV TK ZO 112 KRAJÍN NA 60 STRANÁCH ■ ZA ZASLANÉ 2 POUŽITÉ TK UVEDIEME VAŠU ADRESU V NASLEDUJÚCOM VYDANÍ ■ ZA 5 U\$ ALEBO 25 POUŽITÝCH TK VÁM ZAŠLEME NASLEDUJÚCE VYDANIE S VAŠOU ADRESOU ■ ROČNÁ SUBSKRIPCIA - 3 VYDANIA S UVEDENÍM VAŠEJ ADRESY: 12 U\$ ALEBO 60 POUŽITÝCH TK ■ TK IBA TEMATICKÉ A NEPOŠKODENÉ (OKREM POĽSKÝCH A TALIANSKÝCH) POSIELAJTE NA ADRESU:

THE PHONECARDS EXCHANGE CLUB
C/O RAFAEL B.C./OLMO N° 2
Bajo Izquierda, E-41017, SEVILLA
SPAIN

- 12.10.1996 Detva sídlisko: RÁKOCIHO POVSTANIE VO FILATELII A NUMIZMATIKE / V. ZRAZ FILATELISTOV

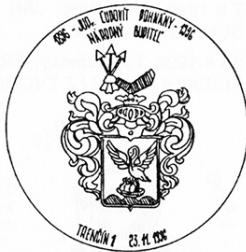
- 15.10.1996 Trnava 1: UVEDENIE ZNÁMKY KONSKÁ ŽELEZNICA / TIRNAU / PRESSBURG

- 21.-27.10.1996 Taipei: SLOVENSKÁ POŠTA

- 29.10.1996 Košice 1: FRANCISCI II. RÁKÓCZI / 1676-1735 / 1906-1996
- 23.11.1996 Trenčín 1: 1896 - JUDr. L'UDOVÍT DOHNÁNY - 1996 / NÁRODNÝ BUDITEĽ
- 29.11.1996 Levice 1: MLÁDEŽNÍCKA FILATELISTICKÁ VÝSTAVA

NOVÉ MINCE

100. VÝROČIE ZUBAČKY ŠTRBA-ŠTRBSKÉ PLESO

Národná banka Slovenska vydala k 100. výročiu otvorenia ozubnicovej železnice na trati Štrba-Štrbské Pleso pamätnú striebornú mincu v nominálnej hodnote 200 Sk. Mince sú na predaj od 19. augusta v pobočkách NBS a vo vybraných komerčných bankách.

Na líčnej strane mince je štátny znak SR a pod ním označenie nominálnej hodnoty 200 Sk, ktorá sa začína zobrazením kvetu plesnivca alpinskeho. Pod ňou je názov štátu *Slovenská republika* a rok vydania mince (1996).

Na rubovej strane v strede mince dominuje historická ozubnicová železničná súprava - lokomotíva a vagon. Za ňou v pozadí je scenéria Tatranských končiarov. Dole je text *ZUBAČKA ŠTRBA / ŠTRBSKÉ PLESO / 1896-1996*.

Autorom novej mince je akad. sochár *Vojtech Pohanka*. Mince boli vydané v náklade 23 600 kusov, z toho 1 600 v zrkadlovom lesku. (ns)

NOVÉ TELEKARTY

BOJNICKÝ OLTÁR

V júli a auguste vydali Slovenské telekomunikácie sériu telefónnych kariet s námietom Bojnického oltára.

Vzhľadom na dovolenkové obdobie sa nepodarilo zachytiť presné poradie a dátumy vydania kariet, preto uvádzame poradie podľa číslovania Telekomunikácií.

Na prvej karte je celkový záber oltára a na ďalších všetky jednotlivé tabule oltára, spolu 11 kusov kariet [vyobrazenie na 4. strane obálky]. Karty sa začali nezvyčajne predávať najprv v ostatných krajoch Slovenska a až potom v Bratislave. Deväť kariet vyšlo v priebehu júla, dve v auguste (A 30, 31).

Opis kariet je v poradí - Katalógové číslo, názov, počet jednotiek a náklad v tisícoch kusov:

- A 28 Celkový pohľad, 50,100
- A 29 Sv. Jakub, 75, 40
- A 30 Sv. Hieronym, 100, 40
- A 31 Panna Mária s Ježiškom, 75, 40
- A 32 Sv. Ján Krstiteľ, 75, 50
- A 33 Sv. Ranier, 100, 30
- A 34 Sv. Augustín a sv. Mária Magdaléna, 75, 40
- A 35 Sv. Pavol a sv. Katarína, 75, 40
- A 36 Kristus Trpiteľ medzi Pannou Máriou a sv. Jánom Apoštolom, 100, 30
- A 37 Sv. Lucia a sv. Peter, 50, 50
- A 38 Sv. Margaréta a sv. Anton Pustovník, 50, 50

Sériu *Bojnický oltár* vyrobila britská GPT. Číslovanie tvorí písmeno C + priebežné osemmiest-

ne číslo. Pri každej karte sú tri rôzne veľkosti číslíc, posun do strán je až 1 cm !

OLYMPIJSKÉ HRY 1996

Slovenské telekomunikácie dňa 23.7.1996 dali do obehu novú telefónnu kartu s názvom Olympijské hry 1996. Na karte je uvedený dátum OH (19.7.- 4.8.1996) a text *1.účasť SR na letných OH*. Na rubu karty sú uvedení sponzori Slovenského olympijského tímu.

A 39 Olympiáda, 50 jednotiek, náklad 50 tisíc kusov

Kartu vyrobila nemecká firma ODS. Má priebežný 8-miestny číslovač, žiadne číslo sa neopakuje.

TELEFÓNNE KARTY MODERNÉ REKLAMNÉ MEDIUM

Slovenské telekomunikácie v auguste vydali ďalšiu kartu v sérii *Chránené živočíchy* - tentokrát s námetom *Jeleň hôrny*.

A 40 Jeleň hôrny, 50 jednotiek, náklad 50 tisíc kusov

Telefónnu kartu vyrobila britská GPT.

Za informácie ďakujeme Alojzovi Prakešovi z Bratislavy.

Redakcia

INFORMÁCIE ZVESTI

EMISNÝ PLÁN NA ROK 1997

Uverejňujeme predbežný emisný plán slovenských poštových známok na rok 1997 (môžu v ňom ešte nastať zmeny v termínoch vydania a nominálnych hodnotách známok, možné je i doplnenie o ďalšiu emisiu). Uvádzame dátumy vydání a názvy emisií s nominálnymi hodnotami v zátvorkách.

- 16.1.1997 **Osobnosti - Štefan Moyzes (3), S.Hurban Vajanský (4), Franz Anton Hildebrandt (5)**
- 3.2.1997 **MS v biatlone (6)**
- 15.2.1997 **Ľudové zvyky - veľkonočné (3)**
- 25.3.1997 **Františkánsky kostol (16)**
- 15.4.1997 **Žilina - výplatná (9)**
- 15.4.1997 **100. výročie bezdrôtovej telegrafie (10)**
- 5.5.1997 **EUROPA - legendy a povesti (9)**
- 15.5.1997 **Riečne mlyny (4)**
- 12.6.1997 **Folklorný festival Východná (11)**
- 12.6.1997 **Krásy našej vlasti - Jaskyňa Domica (6), Ochťinská arag. jaskyňa (8)**
- 15.7.1997 **Svetový rok Slovákov (9)**
- 15.7.1997 **Martin - výplatná (7)**
- 5.8.1997 **Bienale ilustrácií Bratislava (3)**
- 5.8.1997 **Triennale insitného umenia (3)**
- 17.9.1997 **Ochrana prírody - huby (trikrát 4)**
- 15.10.1997 **Umenie - Ján Kucký (9), Koloman Sokol (12), Bojnický oltár (10)**
- 27.10.1997 **Černová 1907 (4)**
- 3.11.1997 **Ondrej Nepela (5)**
- 3.11.1997 **Vianoce 1997 (3)**
- 18.12.1997 **Deň poštovej známky (4) (vkn)**

NOVÉ POŠTOVÉ CELINY

Na posledné štyri mesiace roku 1996 sú avizované vydania nasledujúcich slovenských poštových celín - príležitostných poštových listkov resp. celinových obálok:

- 4.výročie Medzinárodnej konferencie DOCOMOMO na Sliachi
- 10.výročie udelenia Zlatej medaily mestu Bardejov za záchranu historických pamiatok od nadácie ICOMOS
- 700.výročie udelenia titulu Kráľovské mesto Rožňava
- 250.výročie narodenia Mórica Beňovského
- 40.výročie televízneho vysielania na Slovensku

POFIS PRIPRAVUJE

Pre najbližšie obdobie Poštová filatelistická služba pripravuje vydanie nasledujúcich štyroch zberateľských materiálov:

- **Nálepný list - Krásy našej vlasti (Popradské, Skalnaté a Štrbské pleso), september 1996**
- **Známkové zošitky -Technické pamiatky (Konská železnica, Historické lietadlo A. Kvasa), október 1996**
- **Carte maximum - Vianoce 1996, november 1996**
- **Známkový zošitok - Deň slovenskej poštovej známky (M. Benka), december 1996 (vkn)**

SLOVENSKÁ POŠTA V ATLANTE

V čase konania tohtoročných olympijských hier v Atlante reprezentoval našu krajinu aj stánok Slovenskej pošty s kompletnou produkciou známok, FDC a ďalších zberateľských materiálov z rokov 1993-1996.

Podľa slov riaditeľky POFIS-u pani J.Horváthovej, najväčší záujem zo strany Američanov bol o príležitostnú obálku k OH s kinogramovou prítláčou a o známky, obálky a nálepne listy so športovou tematikou. Veľký záujem bol aj o príležitostnú pečiatku *Sloven-*

ská pošta / Olymphiex '96, ktorá bola k dispozícii počas celého trvania OH.

Škoda, že organizátori olympijských hier pre stánky poštových správ vybrali nie práve najšťastnejšie priestory na 7. poschodí obchodného domu Merchandise Mart.

-vkn-

Propagačná pohľadnica, ktorú vydala Slovenská pošta - POFIS pre svoj stánek v Atlante

DNI FILATELIE V ŽILINE

ZSF, Klub filatelistov v Žiline a ZKF Stredné Slovensko pripravujú pod záštitou primátora mesta Žiliny a Matice Slovenskej

XIII. CELOSLOVENSKE DNI FILATELIE

v Žiline v dňoch 14.- 15. septembra 1996 s programom:

- Sobota 14.9.1996 od 8.30 do 13.00: Prednášky - O histórii Žiliny s ukázkami starých pohľadníc a pečiatok, nové poznatky o známkach SŠ 1939 -1945, známky SR po roku 1993 (Malá zasadačka Mestského úradu, Predmestská 1, Žilina).

- Sobota 14.9.1996 od 14.30 do 16.00 hod.: Prehliadka kostola sv. Štefana z 13. storočia spojená s prednáškou.

- Sobota 14.9.1996 od 16.30 do 18.30 hod.: Rozšírené zasadnutie ZKF Stredného Slovenska.

- Nedeľa 15.9.1996 od 8.00 do 12.30 hod.: Celožitná výmenná

schôdzka v Závodnom klube ROH Slovena-Rosea (pri futbalovom štadióne MŠK Žilina).

EMISNÝ PLÁN ČESKÝCH ZNÁMOK NA ROK 1997

Česká pošta oznámila emisný plán poštových známok na rok 1997 (zatiaľ bez nominálnych hodnôt). Uverejňujeme dátum vydania, názov a počet známok emisie (v zátvorke):

20.1.1997 ■ Tradície českej známkovej tvorby (1)

5.2.1997 ■ Srdečné blahoželanie (1)

12.3.1997 ■ Veľkonočné sviatky (1)

12.3.1997 ■ Ochrana prírody - chránené kvetiny (4)

23.4.1997 ■ 1000. výročie úmrtia sv.Vojtecha (1)

30.4.1997 ■ EUROPA - povesti a legendy (2)

14.5.1997 ■ Praha Rudolfa II. - súťaž na hárčeku (3)

28.5.1997 ■ Deťom (1)

25.6.1997 ■ Krásy našej vlasti - židovské pamiatky v Prahe (2)

25.6.1997 ■ Výročia osobností - František Křížik (1)

27.8.1997 ■ ME v plávaní a skokoch do vody (1)

10.9.1997 ■ Český kreslený humor: Osudy dobrého vojáka Švejka v ilustráciach J.Ladu (3)

8.10.1997 ■ Historické úžitkové vozidlá (3)

12.11.1997 ■ Umelecké diela na známkach: Antonín Chitussi, T.F.Šimon, František Bílek (3)

12.11.1997 ■ Vianoce (1)

Celkom bude vydaných 28 známok. K všetkým známkam budú vydané obálky prvého dňa vydania.

(vkn)

BURZY AUKCIE

Prehľad o pravidelne konaných výmenných schôdzkach na Slovensku s uvedením zberateľského odboru, miesta a času ich konania (informácie uverejňujeme **bezplatne** - využite ich na propagáciu Vašich podujatí!):

Firma

Námestie SNP 37 (nad predajňou EUROCOMP)
telefón 0855 / 2 9 0 1 4

Predávame a vykupujeme materiál z oblasti
**filatelie, numizmatiky, notafílie,
filokartie, telefónnych kariet**

Zároveň poskytujeme novinkovú službu a
bezplatne
poradenskú a ohodnocovanie materiálu.
Pre členov klubu Filatelie a I.C.C.
poskytujeme **5 % zľavu**.

Prevádzka je otvorená pondelok - piatok
10.00 - 18.00 hod

BRATISLAVA

- **FILATELIA, FILOKARTIA** □ Kaviareň **OLYMPIA**, Kollárovo námestie □ Každú nedeľu od 8 do 12 h
- **NUMIZMATIKA, NOTAFILIA** □ **POSÁDKOVÝ DOM ARMÁDY**, Štúrova ulica □ Každú nedeľu od 8 do 12 h
- **TELEFÓNNE KARTY** □ Reštaurácia hotela **DUKLA**, Dulovo námestie □ Každú stredu od 16 do 18 h

KEŽMAROK

- **FILATELIA** □ **DOM DETÍ A MLÁDEŽE**, Starý trh č. 25 □ Každú prvú nedeľu v mesiaci od 10 h

KOŠICE

- **FILATELIA** □ **DOM ARMÁDY**, Masarykova ulica □ Každú nedeľu od 8 do 12 h
- **NUMIZMATIKA, NOTAFILIA** □ **VÝCHODOSLOVENSKE MÚZEUM**, Hviezdoslavova 3 □ Každú nedeľu od 9 do 12 hod.

LEVICE

- **FILATELIA** □ **CK JUNIOR**, Sládkovičova ulica □ Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.³⁰ do 12 h

NITRA

- **FILATELIA, FILOKARTIA** □ **DOMINO**, Štefánikova trieda □ Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8 do 12 h

PIEŠŤANY

- **FILATELIA** □ Centrum voľného času **AHOJ**, Teplická 83 (oproti Vojenskému kúpeľnému ústavu) □ Každú nedeľu od 8.³⁰ do 11.³⁰ h

POPRAD

- **FILATELIA** □ **Hotel SATEL** □ Každú prvú a tretiu stredu v mesiaci od 17 h

PREŠOV

- **FILATELIA** □ **ČIERNY OROL** (PKO), Hlavná ulica č. 50/a, I. poschodie (miestnosť nad vchodom) □ Každú nedeľu (okrem sviatkov a prázdnin) od 10 do 12 h

PRIEVIDZA

- **FILATELIA** □ Kaviareň hotela **MAGURA** □ Každú nedeľu

(okrem sviatkov) od 8 do 10.³⁰ hod.

RUŽOMBEROK

- **FILATELIA** □ Liptovské múzeum □ Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (v I. a IV. štvrtroku od 17 hod. v II. a III. štvrtroku od 18 hod.)
- **NUMIZMATIKA** □ Liptovské múzeum □ Každú poslednú nedeľu v mesiaci od 9 hod. (v decembri tohto roku bude už 15-ho).

TRENČÍN

- **FILATELIA** □ **KULTÚRNE STREDISKO**, Dlhé hony □ Každú nedeľu od 9 do 12 h
- **FILATELIA, NUMIZMATIKA** □ **DOM ARMÁDY** □ Každú druhú sobotu v mesiaci od 7 do 12 hod.

TRNAVA

- **FILATELIA** □ **DOM KATOLICKEJ JEDNOTY SLOVENSKA**, Novosadská 4 □ Každú prvú utorok v mesiaci od 16 do 18 h

Tradičná celoslovenská
filatelistická burza

v **TRENČÍNE**

22. septembra 1996

v Kultúrnom stredisku
Dlhé Hony

MEDZINÁRODNÁ BURZA V BRATISLAVE

Dňa 28. septembra 1996 sa uskutoční v Bratislave, v spoločenskej miestnosti internátu *Mladá garda*, Račianska 103, Medzinárodná filatelistická burza. Burza bude trvať od 7.30 do 13 hod., bufet bude k dispozícii. (dp)

PODUJATIA KLUBU TIRNAVIA

Klub filatelistov 52-53 Trnava pripravil v poslednom období niekoľko akcií, ktoré môžu zaujať širší okruh zberateľov.

V závere augusta sa používali dve príležitostné poštové pečiatky, pri zrode ktorých bola ruka Mgr. Milana Šnircu: DOBROFEST '96 s portrétom J. Dopyeru, vynálezcu *dobra* (rezofonické gitary) a DOBRO BIKE TOUR so Šaština-Strážov do Trnavy. Pečiatky sa používali dňa 28. resp. 29.8.1996 (obe sú vyobrazené v rubrike Nové pečiatky).

Na 14. septembra je plánovaná burza všetkých zberateľských odborov v Dome kultúry počas Trnavského jarmoku.

O týždeň, 21. septembra bude v Trnave *X. stretnutie Spoločnosti Sv. Gabriely* s používaním príležitostnej poštovej pečiatky s pohľadom na gotický Dóm Sv. Mikuláša. Podujatie sa uskutoční pri príležitosti tradičných *Dní pokoja a lásky*, počas ktorých sa na Dóme odhalí pamätná doska venovaná národnému umelcovi Mikulášovi Schneiderovi - Trnavskému, ktorý tu bol regenschorim.

J.Mička

NUMIZMATICKÁ AUKCIA V BANSKEJ BYSTRICI

Pobočka Slovenskej numizmatickej spoločnosti Banská Bystrica pozýva členov SNS a ČNS na 44. schôdzku spojenú s aukciou dňa

21. septembra 1996

v budove Okresnej správy telekomunikácií, Horná 77, Banská Bystrica (oproti jedálni Srdiečko). Prehliadka aukčných materiálov od 7.00 hod., začiatok aukcie o 8.00 hodine.

HOBBY v ILAVE

Klub zberateľov a filatelistov v Ilave Vás pozýva na *Burzu zberateľských zaujímavostí - Hobby*, ktorá sa uskutoční v sobotu

28. septembra 1996

od 7.⁰⁰ hod. do 14.⁰⁰ hod. v Dome kultúry v Ilave.

ZVOLENÉ POZÝVA

Klub zberateľov vo Zvolene usporiada dňa **28. septembra 1996** burzu filatelistického, numizmatického

ho, filokartistického a iného zberateľského materiálu. Burza sa uskutoční v priestoroch **WUSAM**, a.s., Buzulucká 3, Zvolen od 8 do 12 hod.

V. ZRAZ FILATELISTOV A STRETNUTIE NUMIZMATIKOV V DETVE

Z poverenia Záujmového združenia filatelistov „POLANA“ pripravuje Klub podpolianskych filatelistov v Detve už V. zraz filatelistov a stretnutie numizmatikov. Podujatie sa uskutoční dňa

12. októbra 1996

Jeho súčasťou bude sympóziu „*Rákociho povstanie a jeho odraz vo filatelii a numizmatike*“ a burza filatelistických a numizmatických premetov.

V rámci Zrazu sa plánuje aj zasadnutie Komisie poštovej histórie, cieľom a aerofilatelie ZSF, stretnutie filatelistov s tvorcami slovenských poštových známok. Rokuje sa aj o účasti známeho odborníka z oblasti poštovej histórie A. Béra z Budapešti. Organizátori pripravujú Zborník článkov, zameraných na nosnú problematiku sympózia a korešpondenčný listok s príležitostnou prílohou. Používať sa bude príležitostná poštová pečiatka na poštovom úrade Detva sídlisko. -šjp-

BURZA A AUKCIA V ŽILINE

Temafile a KF Žilina poriadajú dňa **17. novembra 1996** ďalšiu celoštátnu výmennú schôdzku. Zároveň bude prebiehať **IV. Mezinárodná aukcia známok, cestovník a pohľadníc**.

Príjem tovaru do aukcie (po predchádzajúcej dohode) do 30. 9. 1996. Aukčné katalógy, písomné príkazy na adrese: Temafile, Hviezdoslavova 16, 010 01 Žilina, tel.: 089 / 359 17. Obchodný zástupca: Karol Franek, tel.: 089 / 307 60, večer 089 / 441 88.

BURZY v ČECHÁCH

- 21.9.1996 **Brno- Juliánov**, Dělnický dům, 8-13 hod.
- 28.9.1996 **Brno**, Vlhká č. 21, Klub Mk Mosilana, 8-13 hod.
- 19.10.1996 **Jihlava**, DK Tolstého 2, 8-2 hod.

BURZY V RAKÚSKU

Pohľadnice, TK, filatelia

- 29.9.1996 **WIEN**, Haus der Begegnung, Königseggasse (inf.: O. Holl, tel. 256 3528)
- 6.10.1996 **WIEN** (TK a figúrky z Kinder-vajčok), Linzerstrasse 297, 10-14 hod. (inf.: 0222 / 596 4812)
- 20.10.1996 **SALZBURG**, Kinosaal Lend beim Handewirt, 9-16 hod. (inf.: 06416-468, kl. 6155)
- 20.10.1996 **WIEN-PRÁTER**, Messe-Congress centrum, v čase od 9 do 14 hod.
- 26.10.1996 **INNSBRUCK**, Kasentalle, Maximilianstrasse 2, 9-16 hod. (inf.: A. Schärmer, Postfach 10, 6010 Innsbruck)
- 10.11.1996 **WIEN**, reštaurácia Wienerwald, kontakt. tel.: 027 43 / 3582

BRNIANSKE AUKCIE

- 12.10.1996 ■ Aukcia **KLIM**, Brno
- 19.10.1996 ■ Aukcia **BRNOFILA**

**AUKCIA DOROTEUM
PRAHA**
všeobecna

Hotel Renaissand
16. november 1996

Položky je možné prezerat
od 13.11.1996

KALENDÁR AUKEIÍ DOROTEUM, VIEĎEN

- 18.-19.9.96 **Filatelia**
- 23.9.1996 Porcelán, sklo
- 24.9.1996 Knihy, okrasné tlače
- 25.9.1996 Umenie 20. storočia
- 28.9.1996 Ázijské užité umenie, bankovky, mince
- 5.10.1996 Zeppeliny a historický letecký materiál
- 8.10.1996 Starožitnosti
- 9.10.1996 Obrazy
- 12.10.1996 Fotoaparáty, kamery, optika
- 14.10.1996 Sošky
- 15.10.1996 Umenie starých majstrov
- 16.10.1996 Umenie, koberce
- 18.10.1996 Hodinky
- 19.10.1996 Starožitnosti
- 21.10.1996 **Filatelia**
- 23.10.1996 Umenie 20. storočia
- 25.10.1996 Bábky a hračky
- 28.10.1996 Koberce, pokrývky
- 29.10.1996 Dekoratívne umenie
- 30.10.1996 Umenie 19. storočia

PROFILA BÉLYEGAUKCIÓ

AUKCIE, VÝKUPY ZNÁMOK A POHLADNÍC

Adresa: RFR kft
1088 Budapest
Szentkirályi 6.

Tel.: 36-1-267-2494 Fax: 36-1-267-2496

MEDZINÁRODNÝ VEĽTRH V KOLÍNE

V dňoch 20. až 22. októbra 1996 sa uskutočnil v Kolíne nad Rýnom (SRN) Medzinárodný veľtrh poštových známok, mincií, telefónnych kariet a zberateľských pomôcok.

VÝSTAVY

MEDAILY Z ATLANTY

Veľká pozlátená, pozlátená, postriebrená a bronзовая medaila - to sú trofeje slovenských vystavovateľov na Svetovej výstave poštových známok s olympijskou a športovou tematikou *Olympiex '96 v Atlante* (19.júl až 3.august 1996).

Veľkú pozlátenú medailu získal MUDr. Peter Osuský za exponát *Pre slávu športu*, pozlátenú medailu Vojtech Jankovič za exponát *Cyklistika*, postriebrenú medailu Ervín Smažák za exponát *Hádzaná* a bronзовú medailu František Sopko za exponát *Olympia a jej hry*. V rámci Kultúrnej olympiády sa v Atlante zúčastnili svojimi exponátmi filatelisti z takmer 40 krajín.

Srdečne blahoželáme !

→ *Atlantskú medailu s diplomom si budete môcť pozrieť v predajni ALBUM, Lazaretská 11 v Bratislave.*

VÝSTAVA MINCIÍ A BANKOVIEK V BANSKEJ BYSTRICI

Pobočka Slovenskej numizmatickej spoločnosti Banská Bystrica vás pozýva v rámci Medzinárodného veľtrhu FINEX '96 na výstavu papierových a kovových platidiel platných na území Slovenska

od roku 1918, ktorá sa uskutoční v dňoch

17.až 20.septembra 1996

v Banskej Bystrici, na Malom zimnom štadióne pod schodišťom na II. poschodí. Bude možnosť zakúpenia numizmatického i filatelického materiálu.

SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY NA VÝSTAVÁCH

Slovenské poštové známky sú čoraz častejšie prezentované na výstavách doma i v zahraničí. Zvýšenú pozornosť propagácii diel tvorcov slovenských poštových známok venuje aj Slovenská pošta a jej oddelenie s názvom *Dokumentačné centrum a známková tvorba*. Od vedúcej DC ZT PhDr. Magdy Juricovej, Csc., sme sa dozvedeli o niektorých tohtoročných výstavných aktivitách.

V týchto dňoch má byť v Argentíne otvorená výstava „*Slovensko na poštových známkach*“, ktorá už bola vystavená v Brazílii. Na 420 albumových listoch je prezentované Slovensko, jeho kultúra a krásy prírody na poštových známkach z rokov 1918 až 1995. V dňoch 15.-23.10.1996 bude súbor slovenských poštových známok vystavený vo švajčiarskom Berne pri príležitosti zasadania Správnej rady Svetovej poštovej únie (UPU).

V domácom prostredí sme sa mohli tohto roku stretnúť s expozíciou DC ZT *Slovenskej pošty* na samostatnej výstave v Slovenskom národnom múzeu v Bratislave (marec-apríl) a s kolekciou slovenských známok so športovú tematikou na výstave OLYMP-FILEX '96 BRATISLAVA (apríl).

Na 5.október sa pripravuje v Bratislave otvorenie výstavy k spoločnému švédsko-česko-slovenskému vydaniu emisie s dielom Endre Nemesa v rámci emisie *Umenie*. -vkn-

Pozn. redakcie: V čase uzávierky tohto čísla Zberateľa presnejšie údaje o mieste konania výstavy ešte neboli k dispozícii.

TVORBA F.HORNIKA V TOPOLČIANKACH

Autorská výstava výtvarníka F. Horniaka, ktorá spolu s prácami I. Bencu a K.Felixa bola začiatkom leta otvorená v priestoroch Nitrianskeho múzea, je od 13.septembra inštalovaná v Topolčiankach. V priestoroch zámku je otvorená denne od 9 do 12 a od 13 do 17 hod.

Výstava bude otvorená do 13. októbra tohto roku. -vkn-

VÝSTAVA POHLADNÍC V NITRE

Dňa 13.augusta 1996 bola v Nitrianskom múzeu otvorená reprezentačná výstava starých pohľadníc. Vyše sedemstokusový súbor zo zbierok múzea ponúka pohľad na podobu slovenských miest, mestečiek a dedín, prírodných krás, historických, stavebných a ďalších kultúrnych pamiatok Slovenska z obdobia prelomu minulého a tohto storočia. Výstava približuje vývoj pohľadnice, techniku jej stvárania, rôzne postupy umeleckých fotografův, maliarův a ďalších tvorcov obrazových predloh.

Výstava potrvá do konca septembra tohto roku. (vkn)

VÝSTAVY POŠTOVÉHO MÚZEA V PRAHE

■ V Poštovom múzeu v Prahe bude mať od 4. do 29. septembra 1996 výstavu rytec Miloš Ondráček pod názvom „*Rytiny a poštové známky*“.

■ V dňoch 5.októbra až 3.novembra bude v Poštovom múzeu pri príležitosti spoločného vydania poštovej známky Švédska, ČR a SR výstava pod názvom „*Švédska známková tvorba*“. Niektoré zaujímavé informácie: Tlačová beseda - 4.10.1996 o 11 hod., príležitostná poštová priehradka - 5.10.1996 od 10 do 16 hod., predaj švédskych poštových cien - 5. až 8.10.1996 od 10 do 16 hod.

(vkn)

JE ZNÁMKA 50 h KOŠICE S PRETLAČOU SKUTOČNE NAJVZÁCNEJŠIA ?

Je pretlač *Slovenský štát 1939* na známke Košice 50 h chybná pretlač ? Podľa môjho názoru nie. Táto pretlač je taká istá, ako v článku „Najvzácnejšia známka s pretlačou Slovenský štát / 1939“ (Zberateľ '96 č.7- 8) spomínané ďalšie pokútne vyrobené pretlače. V záujme pochopenia problematiky úvodom uvediem niekoľko skutočností:

ad 1) Predovšetkým ako hodnotili filatelisticí odborníci v roku 1940 monografiu H. Kaufmanna ?

Jednoznačne to vyplýva z článku „Ešte raz pretlače Slovenský štát 1939“ (Slovenský filatelista č.1 / 1940), v ktorom sa píše: „Bývalý obchodník so známkami p. H.Kaufmann v Bratislave vydal v decembri minulého roku 72 strán obsahujúcu monografiu známk s pretlačou Slovenský štát 1939 (...) vo svojej tzv. normálnej časti neprináša nič nového a zhrňuje známe už údaje uverejnené svojho času v časopisoch Donaupost, Slovenský filatelista a v katalógu slovenských poštových známk L. Novotného (...) na inom mieste veľmi nápadnú pozornosť venuje rôznym privátnym výrobkom (...) Je našou povinnosťou na tieto veci upozorniť. Naším čitateľom odkazujeme: Zbierajte len známky vydané poštovou správou Slovenskej republiky a nie výrobky privátnych rúk“.

ad 2) Celková situácia v čase vydávania známk s pretlačou *Slovenský štát 1939*.

Poprvé, je všeobecne známe, že ani Slovenská poštová správa nebola pripravená na politické udalosti v marci 1939. Z technických a administratívnych príčin nemohla hneď po vyhlásení Slovenského štátu vydať nové slovenské známky. Neboli tlačiarne ani odborníci na výrobu poštových známk. Neboli kvalitné suroviny (papier, farby atď.). Neboli stroje na zúbkovanie známk. Prechodným riešením preto bolo pretlačenie čs. známk.

Podruhé, verejnosť (ani filatelistická) nebola dostatočne informovaná. Úradné správy neboli vydávané. Zo začiatku sa nevedelo, aké známky sa budú pretláčať, ani akou technikou (v tejto súvislosti vznikol spor medzi filatelistami Prahy a Bratislavy). O neinformovanosti verejnosti a o vtedajších pomeroch najlepšie svedčí spor o existenciu novotlačí.

Až v trestnom konaní proti E.Ličkovi (poštový

radca) vyšlo najavo, že po 16.4.1939 minister dopravy (na súde vypočutý) dal príkaz na pretlačenie určitého počtu sérií. Súd však zistil aj to, že E.Ličko dal pretlačiť aj ďalšie série - pre seba. Vo filatelistickej tlači v tejto súvislosti čítame:

„Nedostatočný dozor v tlačiarňach je na vine, že niektorým zamestnancom bolo umožnené pretlačiť podludne vpašované známky, ktoré neboli poštovou správou pretláčané. Sú to známe už pretlače na 50 h známke Košice, 40 h znak atď... Sú to privátne výrobky. Nevie sa koľko takýchto »vzácností« kto vyrobil.“

ad 3) Názory vtedajších filatelistických odborníkov na súkromné pretlače na sporných známkach.

Už v prvom čísle časopisu Slovenský filatelista z roku 1939 čítame: „Známka 40 h znak ďakuje za svoju pretlač len súkromnej pilnosti tlačiarne. Úradne vydaná nebola“. V prvom čísle ročníka 1940 sa píše: „Keďže je isté, že tieto slovenská poštová správa nikdy nevydala, nemalo by zaujímajť aj príslušné úrady alebo tlačiareň odkiaľ tento »vzácný« materiál pochádza ?“ Redakcia citovaného časopisu v decembri 1940 venuje osobitný článok známke Košice 50 h. Citujeme z neho najzaujímavejšie časti:

„50 h Košice sa objavili v Prahe. Upozorňujeme, že táto známka s pretlačou *Slovenský štát 1939* nebola nikdy Slovenskou poštovou správou vydaná a je to jeden z privátnych výrobkov, ako známka 40 h znak a pod. »rarity...“ Dalej sa píše: „Sme zvedaví, aké vzácnosti sa v Prahe ešte objavia? (...) Pre istotu upozorňujeme, že okrem známk uvedených v katalógu *Novotný 1941* č. 2 až 26 neboli žiadne ďalšie známky úradne pretlačené.“

ad 4) Prečo neexistujú hypotéza, že bol pretlačený jediný hárok (100 alebo 80 kusov) známky 50 h Košice, ktorý bol v predaji na Pošte Bratislava 1 ?

Predovšetkým preto, lebo je vylúčené, že by túto známku 3. alebo 4. apríla 1939 predávala Pošta Bratislava 1. Vieme, že v tomto období každý deň pred touto poštou stáli zástupy ľudí, ktorí čakali na otvorenie pošty, aby si mohli kúpiť pretlačené známky. Vieme aj to, že pred poštou bola každý deň burza známkov. Ľudia tu kupovali, predávali a vymieňali známky (aj tie, ktoré v ten deň kúpili na pošte). Je nemysliteľné, že by týmto ľuďom v dňoch 3. a 4. apríla ušiel pozornosť predaj známky 50 h Košice s pretlačou *Slovenský štát 1939*.

Je dokázané, že tieto známky sa objavili u súkromníkov. Objavili sa v Prahe, odkiaľ bola jedna predložená (až v roku 1940) skúšobnej stanici *Spolku slovenských filatelistov* v Bratislave. Ak zoberieme do úvahy vyššie uvedené historické súvislosti a skutočnosti, potom skôr vychádza záver, že uvedenú známku (známky) pán Šáringer (pracovník tlačiarne a dodávateľ podobných zvláštností) alebo pán Ličko predali niekomu, kto ich predal do Prahy, predtým však jednu nalepil na spomínaný list.

Bolo by preto nesprávne na základe hypotéz bez konkrétnych dôkazov zaradiť známku (50 h Košice) medzi chybné pretlačené známky.

ad 5) Záverom niekoľko poznámok k otázke čo teda s týmito pokútne vyrobenými známkami ?

Otázka je o to aktuálnejšia, že v poslednom katalógu Slovensko 1939-1945 z roku 1995 ich autori uvádzajú ako nevydané známky, a to spolu s nevydanými známkami Hlinka bez pretlače, nezúbkovanými známkami a pod., teda spolu so známkami, ktoré

a/ poštová správa úradne vydala na iné účely (dary, archív a pod.),

b/ ktoré síce poštová správa úradne nevydala, ale ktoré sa dostali do poštového obehu a na trh pre nedostatocnú kontrolu (tzv.chybotlače alebo chybne tlače).

Netreba zdôrazniť, že je veľký rozdiel medzi vyššie uvedenými známkami a našimi pokútne vyrobenými známkami. Je tu aj pojmový zmatok, nemožno ich totiž označiť jednotným pojmom „nevydané známky“.

Podľa môjho názoru v reprezentáčnom katalógu, ktorý vydáva Zväz slovenských filatelistov by nemali byť uvedené tieto známky.

Keď sa však uvedú, potom rozhodne ich treba označiť presne, aby každý vedel o aké známky ide.

Z. Farkaš

Redakčná poznámka:

Dlhoročný zberateľ Slovenska JUDr. Z.Farkaš z Bratislavy v podstate potvrdzuje stanovisko redakcie k príspevku Ing.J.Tekela. Rozhodne k uzavretiu celej „kapitoly“ bude treba skúmanie a vyjadrenia ďalších odborníkov.

OPRAVA

V príspevku J.Tekela (Zberateľ '96 č.7-8) o pretlačí Slovenský štát / 1939 na známke 50 h (Košice) sa objavili pri redakčnej úprave rukopisu drobné chyby, ktoré čiastočne zmenili význam textu.

Známky *A.Hlinku* (50 h, 1 K), tlačené v prvej dekáde marca 1939, majú označenie **ČESKO-SLOVENSKO / SLOVENSKÁ POŠTA**.

V tabuľke 1 je potrebné doplniť informáciu, že pretlač sa objavuje na neplatnej známke *Štefánik* (č.291) - 15.3.1937 a potrebné je opraviť dátum platnosti známky *Beneš* (č. 301) na 15.2.1938. Označenia *NV 3 a*, resp. *NV 3 b* sa vzťahujú na použitú farbu pretlače (červená, resp. modrá pretlač).

Ďakujeme za porozumenie. Redakcia

ZBERATEĽSKÉ VARIANTY SLOVENSKÝCH OBEHOVÝCH MINCI

Všetky slovenské obehové mince ročníka 1993 sa vyskytujú v dvoch málo nápadných, no jasne odlišených variantoch. Pravdepodobne skôr razené mince majú na lícnej strane nižší reliéf, pričom horná plocha písmen v slovách *SLOVENSKÁ REPUBLIKA* je viac menej rovná. Okrem toho na rube dvojkorunáka je hlava *Magna mater* opticky oddelená od krku krátkou jemnou rýhou na pravej strane krku.

Mince razené v druhej polovici, resp. ku koncu roka 1993 majú na líci hlbší reliéf. Väčšia hĺbka reliéfu je viditeľná najmä na písmenách, ktoré majú hornú plochu vypuklú až mierne zaostrenú. Na rube dvojkorunáka chýba jemná rýha na pravej strane krku *Magna mater*.

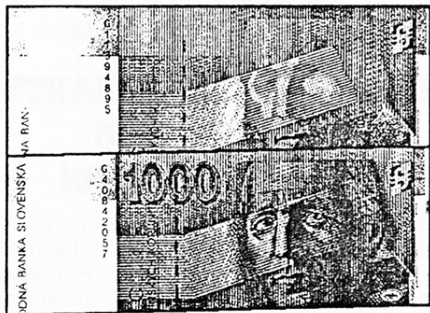
Všetky mince s rokom razby 1994 majú rovnaké vlastnosti ako mince razené v druhej polovici roka 1993. Obe varianty mincí razených v roku 1993 sa v obehu vyskytujú približne v rovnakom množstve. Výnimkou sú iba 50-haliemik a päťkorunáky, ktoré sa zatiaľ vyskytujú viac v podobe s nižším reliéfom. Rozoznať oba varianty nie je vo väčšom súbore mincí ťažké, v prípade pochybností pomôže porovnanie s mincami ročníka 1994.

Zbyšek Šustek

CHYBOTLAČE PLATNÝCH SLOVENSKÝCH BANKOVIEK

Aj keď sa platné slovenské bankovky tlačia v renomovaných zahraničných tlačiarňach cenin, v okruhu nášho numizmatického krúžku sme okrem drobných odchýliek objavili aj zaujímavé chybotlače:

1 000 Sk - averzná strana je značne nedotlačená. V hornej časti bankovky chýba čierna a časť fialovej farby, a tým chýba celá číslica 1 000, očné partie v portréte Andreja Hlinku, nie je úplne vytlačený ani nápis „NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA“ a chýba aj slovo „KORÚN“.

Môže ísť o celkom ojedinelý kus, pravdepodobne sa však táto chyba vyskytla na jednom hárku - zrejme v hornej časti, a tak by sa mali vyskytovať minimálne 4 kusy.

500 Sk - bankovka je vytlačená na papieri otočenom o 180°, teda vlastne na rube, v dôsledku čoho ochranný kovový pásik sa nenachádza na averznej ale reverznej strane. Je pohľad aversu je vodotlač v ľavej časti bankovky hore nohami.

Takéto bankovky boli zistené 2 kusy, ale len jeden sa dostal do našich zbierok. Ďalší

bol odvedený do banky a tam sa stopy po ňom stratili.

V každom prípade sa musí z tejto chybotlače vyskytovať minimálne 28 kusov (jeden tlačový hárok), pokiaľ ďalšie kusy neboli už pri kontrole v tlačiarňach alebo v banke zachytené.

Keďže je teoreticky možné, že pri manipulácii s papierom - či už vo výrobní alebo v tlačiarňach - došlo k obráteniu papiera aj vo viacerých prípadoch, môžu sa vyskytovať takto opačne vytlačené exempláre aj u iných hodnôt. -FW-

OBJAVUJ A OCHRAŇUJ ! (2)

Kosatce sú známe rastliny. Svoje vedecké rodové meno *IRIS* získal kosatec vďaka kráse svojich kvetov, gréckej a rímskej mytológii, v ktorej predstavuje bohyňu dažďovej dúhy. V našej prírode sa vyskytuje asi desať divo rastúcich kosatcov. Z nich medzi najzaujímavejšie patrí *kosatec skalný piesočný Iris humilis subsp. arenaris*.

Vyskytuje sa na najcennejšej pôvodnej piesočnatej lesostepi Slovenska - Čenkovská step na Podunajskej nížine (chránené územie od roku 1968 a od roku 1988 štátna prírodná rezervácia). Rastie na mierne zvlhnom teréne na vápnitých viatych pieskoch, na Slovensku iba na tejto lokalite. Je zákonom úplne

chránený. Význam ochrany spočíva v zachovaní vedecky cenných dokladov vývoja prírody na viatych pieskoch v oblasti južného Slovenska.

Je to entomofil, kvitne v apríli až máji v krásnych žltých farbách. Filatelistickí zberatelia prírodných námetov vo svojej zbierke, resp. v exponáte môžu tento náš vzácny kosatec predstaviť len jediným filatelistickým materiálom, a to poštovou známkou - Maďarsko Mi. 2701. -joje-

FALZIFIKÁTY ŠACHOVÝCH CELISTVOSTÍ

Zo Srbska k nám cez rakúske územie prenikli celkové falzifikáty moderných celistvostí so šachovou tematikou. Jednoduché prítlče s rôznymi portrétmi významných osobností zo sveta šachu a známky s príležitostnou pečiatkou na prvý pohľad zodpovedajú ponúkaným cenám (cca 15-20 korún za kus).

Pri lepšom prezretí však zistíme, že namiesto známok z rokov 1990-1995 sú iba ich xeroxové reprodukcie. Z toho je evidentné, že celistvosť ako celok je falzifikát na škodu zberateľov. Dá sa usudzovať (nie je to však isté), že falošné sú aj príležitostné pečiatky. ik/mm

90. VÝROČIE NÁVRATU TELESNÝCH OSTATKOV FRANTIŠKA II. RÁKÓCZIHO

Keď v apríli 1904 cisár František Jozef I. odvolal cisársky výnos z roku 1715, podľa ktorého sú Rákóczi a jeho druhovia vlastizradcovia, naskytla sa možnosť privezenia ich ostatkov do Uhorska. Iniciátorom prevozu i hlavným organizátorom bol historik Koloman Thaly.

Samotný prevoz ostatkov bol spojený s celouhorskými oslavami koncom októbra 1906. Prach vznešených mŕtvych viezli z Turecka najprv loďou „Kelet“ do Konstancie a odtiaľ osobitným vlakom do Budapešti, kde sa 28. októbra v bazilike sv. Štefana konal smútočný akt. Nasledujúci deň sa okázalý smútočný obrad konal v Košiciach.

Smútočný sprievod ulicami Košíc v pamätný deň 29. októbra 1906 na dobovej pohľadnici

Vlakový špeciál očakával mnohotisícový dav ľudí z mesta i širokého okolia. Prítomné bolo župné panstvo, biskup Augustín Fischer-Colbrie, šľachta, neurodzená honorácia, každý, kto v meste niečo znamenal alebo chcel znamenať. Po príchode vlaku do košickej stanice preniesli schránky s ostatkami kuruckých exulantov do pripraveného šiatra, kde sa nad nimi odsľužila slávnostná omša. Potom ich uložili do bohato zdobený pohrebný koč a zoradený sprievod sa vydal na cestu mestom.

Film mal v tom roku práve desať rokov trvania. Pohreb bol natoľko atraktívny, že do mesta prišli aj filmári aby túto udalosť zvečnili na asi prvý filmový dokument, ktorý v Košiciach existuje. Týchto niekoľko metrov filmu sa šťastnou zhodou okolností zachovalo až do dnešných dní a možno si ich pozrieť v múzejnej expozícii pamätného domu *Rodošto* na Hmčiarскеj ulici.

Maďari mali vždy zmysel pre historickú párádu, a tak sa bolo na čo pozeráť. Krojovani jazdci so šablami, husári, vojáci, policajti, hasiči, mestskí páni, školská mládež, cirkevné, mládežnícke a ženské spolky, všetko sa to zrýchlene pohybuje na filmovom páse. Všetade vidieť mentieky, atily, kalpaky, vyšívané noha-vice, perá, kožušiny, zdobené postroje, biele i vrané kone. Uprostred toho virvaru čierny zasklený hintov a na chodníkoch mávajúce davy tých, čo sa do sprievodu nedostali.

Pred Dómom sv. Alžbety sprievod zastal. Miestom posledného odpočinku Františka II. Rákocziho, jeho matky Heleny Zrínskej, jeho syna Jozefa Rákócziho, grófa a generála Mikuláša Berčéniho s manželkou Kristinou Čá-

kyovou, grófa Antona Eszterházyho a Mikuláša Šibrika sa stala krypta v severnej lodi chrámu. Imricha Thökölyho pochovali v evanjelickom kostole v Kežmarku.

Slávnosti spojené s pohrebom potom pokračovali večer mimoriadnym predstavením v divadle a panstvo skončilo nakoniec v Župnom dome pri veľkom „mulatšágu“. Rákoczi bol konečne navždy doma.

Týmto aktom sa zavŕšil strastiplný osud vodcu povstania, filozofa a spisovateľa, ale predovšetkým človeka, ktorého čaro osobnosti, citlivosť, no silná duša, bezhraničné odhodlanie a odvaha, neotrastiteľná viera, vernosť ideám, zmysel pre povinnosť a poslanie sa stali legendou.

Viliam Gaál

K NIEKTORÝM OTÁZKAM NOVÝCH A MALÝCH ZNÁMKOVÝCH KRAJÍN

Mapa sveta sa často mení a s ňou aj mapa krajín, ktoré vydávajú poštové známky. Niektoré nadväzujú na určitú územnú tradíciu, niektoré začínajú celkom znovu. Postoj filatelistov k novým krajinám je rozličný - od krajne odmietavého, po prijímanie s rezervou až k sympatii. To už bolo a je vo filatelickej tradícii tak. Veď napr. keď začali vychádzať pred vyše 20 rokmi známky anglických ostrovov ako regionálne (Guernsey, Man, Jersey), postoje k nim boli tiež rozličné. Dnes sa tieto známky pod materskou krajinou katalogizujú, hodnotia sa primerane k iným známkam, zbierajú sa a videli sme z nich exponáty i na medzinárodných výstavách. Bez ohľadu na to, že sa predávajú len v určitých provinciách, platia na území celej Veľkej Británie a sú známe i poštové zásielky zaslané mimo britskej ríše.

Všetky tieto krajiny v rámci materského štátu majú určitý druh samosprávy, do ktorej je zaradená i možnosť vydávania poštových známk. Iné krajiny majú svoju štátnu zvrchovanosť a tradíciu nezávislosti od štátov iných, prípadne žijú s nimi v dlhodobej susedskej spolupráci.

Niektoré tu chceme v stručnosti spomenúť.

ÁLANDY

Álandy je skupina takmer 6500 ostrovov a ostrovčekov, ktoré ležia v Baltickom mori medzi Fínskom a Švédskom. Územia sú geograficky najbližšie k Švédsku. Dlhé, až do roku 1809 aj Švédsku patrili. Vtedy ich však muselo Švédsko aj s celým Fínskom odovzdať Rusku. Rusku patrili až do revolúcie v roku 1917. Keď v pohnutých dňoch pádu cárskeho Ruska využilo Fínsko politickú situáciu a vyhlásilo samostatnosť, pričlenili sa aj Álandy.

Švédsko síce protestovalo a nárokovalo si tieto ostrovy z historických dôvodov, ale najmä preto, že obyvatelia Áland sú švédskej národnosti. Spor trval do roku 1921, keď ho

vyriešila Spoločnosť národov v Ženeve. Álandy prideliť Fínsku, ktoré ostrovu prisľúbilo administratívnu a kultúrnu autonómiu a súhlasilo, že Álandy sa stanú v rámci Fínska demilitarizovaným územím. Zostali ním aj po tzv. „Zimnej vojne“ ZSSR s Fínskom v roku 1940 a sú ním až dodnes. Álandy majú od roku 1922 vlastnú samosprávu.

Trvalo však desiatky rokov, kým sa Álandy stali plnoprávnym autonómnym územím Fínska. Obyvatelia to prijali s nadšením a postupne žiadali aj vonkajšie symboly autonómie. Od roku 1954 získali súhlas k vlastnej vlajke. Od roku 1984 vydávajú vlastné poštové známky a od roku 1993 majú vlastnú poštovú správu.

V súčasnosti žije na Ålandoch vyše 25 000 obyvateľov. Dňa 1.3.1995 boli prijaté za riadneho člena Európskej únie.

Motívy poštových známok Åland nám približujú krajinu skutočne tisícov ostrovov, jej ľud a jeho život, ľudovo aj inú architektúru, prístavy i symboly autonómie. Samozrejme, na prvých známkach je obraz vlajky - celkovým poňatím podobnej iným vlajkám škandinávskych štátov. Ďalej je to mapa s polohou ostrovov, historická pečať vikingského kráľa Olafa z 11. storočia, ktorý zjednocoval vikingské kmene a prvý udelil ostrovom určité privilégiá samostatnosti. Nechýbajú ani rybárske činy a lode, ako znaky tradičnej profesie ostrovanov.

Poštová správa Åland vydáva ročne 12 až 15 známok, je to teda triezva emisná politika. Okrem námetov z vlastnej krajiny sa aj týmto spôsobom zapája do škandinávskych, európskych i svetových akcií. Autormi známok sú ålandskí maliari a maliarky. Známky sa tlačia vo Fínsku, Švédsku, dokonca niektoré i v Kanade, väčšinou viacfarebným ofsetom.

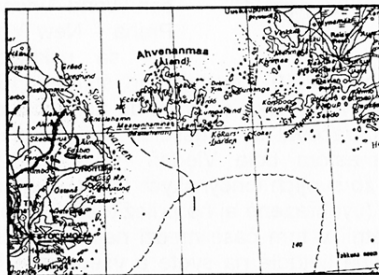
Ålandy patria teda medzi mladé známkové krajiny. V zberateľských kruhoch, najmä v škandinávskych krajinách a v Nemecku, si ålandské známky získali značnú obľubu, napr. známky s pohľadom na staré kostoly (každý rok vychádza jedna), lodí, rýb, lesných zvierat atď.

V krajine okrem prvej série, na ktorú na poštách v mrazivom počasí 1.marca 1984 čakali zástupy záujemcov dlhé hodiny, si veľkú popularitu získala známka vydaná v roku 1995 pri príležitosti prijatia Ålandu do Európskej únie.

Keďže Ålandy patria štátoprávne naďalej Fínsku, majú s materskou krajinou spoločnú

peňažnú menu - fínsku marku (FIM). Fínske známky však na ostrovoch od 1.3.1984 neplatia.

Známky Ålandu zatiaľ svojou uvážanou emisnou politikou - napr. doteraz nevydali ani jeden háček, stránia sa motívov, ktoré v posledných rokoch bez ohľadu na vzťah k vydavateľskej krajine zaplavujú filatelistický svet, majú primerané nominálne hodnoty - sú racionálne a svoju krajinu skvele propagujú. Zaslúžia si pozornosť zberateľov aj v ostatných krajinách.

Nebolo by od vecí, keby si známky tejto krajiny začali všímať aj naši filatelisti, najmä tí, ktorí s filateliou začínajú. Ich výhodou je skutočnosť, že dosiaľ vyšlo známok a v obchodoch sú bežne prístupné.

Okrem známok vydáva Ålandská poštová správa príležitostné a propagačné pečiatky, obálky prvého dňa vydania, analogické pohľadnice i známkové zošitky. Výborný je aj jej bohato ilustrovaný informačný bulletin o známkach a iných filatelistických materiáloch, ako aj o svojej poštovej a poštárskej činnosti.

Dr.S.Zrubec

DVE ČS. LETECKÉ JUBILEA

Na tento rok pripadajú okružle jubilea viacerých leteckej liniek otvorených v Prahe v povojnovom období. Niektoré z nich sú pripomenuté príležitostnými poštovými pečiatkami a prepravou listových zásielok v dňoch výročia.

Pred 50-timi rokmi, 1.marca 1946, Československé aerolinie obnovili leteckú dopravu z Prahy do Švajčiarskeho Zürichu. V jubilejný deň pošta Praha 1 používala príležitostnú pečiatku s textom 50.VÝROČÍ 1.LETU ČSA / PRAHA-CURYCH / 1946 / 1996. Z Prahy do Zürichu bola organizovaná aj jubilejná letec-

ká preprava listových zásielok pri ktorej sa používal kašet 50. VÝROČÍ OBNOVENÍ / LE-TECKÉHO PROVOZU ČSA / 1946 - 1996 modrej farby.

Druhé jubileum taktie tiež pripomína príležitostná pečaťka pošty Praha 1 dňa 17.6.1996 - 50. výročie prvého letu leteckej spoločnosti PAA (Pan American World Airways) Praha - New York. Let sa uskutočnil

lietadlom L-049 Constellation štartom 15.6. 1946 v New Yorku smerom do Londýna, odkiaľ pokračoval do Brüsselu, Prahy a cieľovým mestom bola Viedeň (PAA predžilo jednu zo svojich londýnskych liniek). Lietadlá L-049 (vyobrazené aj na príležitostnej pečiatke) patrili v tom čase medzi najmodernejšie dopravné lietadlá na svete a všeobecne bol pre ne zaužívaný názov *Clipper*. Linku do Prahy otváralo lietadlo s názvom *Clipper Courier*, imatrikulačné číslo malo NC 88860 a veliteľom lietadla bol **A.H.Terwillinger**. Spätočný let z Prahy sa uskutočnil 17.6. 1946.

Ako je všeobecne známe, k tomuto letu Československá pošta vydala 13. júna 1946 leteckú známku (L16) s pohľadom

na letiace lietadlo nad Karlovým mostom v Prahe (na známke nie je však vyobrazené lietadlo L 049 ale jeden z prototypov lietadla DC 4). Známe sú aj zásielky prepravené prvým letom z Prahy do New Yorku, ktorých bolo na desaťtisíce. Podstatne menej zásielok bolo prepravených do ďalších miest tejto linky, vrátane miest technického prístátia (napr. v írskom Shannone) - preto sú vzácné a zberateľmi hľadané.

-vkn-

FILATELISTI S HOLUBÁRMI

(Malá história pigeogramu Slovenskej pošty)

Pri organizovaní uvedenia známky Slovenský skauting v roku 1995 boli prediskutované ďalšie možné aktivity v Trnave. Ako jedna z via-

cerých bola spomenutá holubia pošta, pre ktorú sa naskytovala príležitosť v rámci organizovania medzinárodnej olympiády detí a mládeže *Kalokagatia '96*. Nevyužiť takúto príležitosť na propagáciu olympionizmu by bolo priam hriechom a vypustenie tisícky holubov pri slávnostnom otvorení sa organizátorom zdalo samoučelné, aj keď divácky priťažlivé.

Preto organizačný výbor *Kalokagatie* spolu s KF *Timavia* požiadali o vydanie pigeogramu (*pigeon - holub, franc., čítaj pižon*) ako oficiálnej celiny Slovenskej pošty. KF *Timavia* pritom spolupracoval s KF *Plastikou Nitra* až do záveru plánovaného projektu. Úlohy boli rôzne - zobrazenie symbolov Trnava a Nitra (kde sa mala konať časť športových súťaží), zvolenie námetu a textu príležitostnej poštovej pečiatky a pod.

Vyhotovenie pigeogramu zabezpečoval POFIS v tlačiarni Gethoffer Zohor. Spracovaním výtvarného návrhu bol poverený akad. maliar Igor Benca. V textovej časti bolo na odporúčanie organizačného výboru *Kalokagatie* časové aj priestorové preklenutie anticých ideálov *kalokagatie* s dnešným olympionizmom. Zároveň boli vyjadrené perspektívy detí a mladých športovcov - účastníkov *Kalokagatie* svojim vzorom v Atlante formou symbolického pozdravu.

Návrh príležitostnej pečiatky zobrazujúcej portrét účastníka a medailistu olympiády v Paríži, St. Luis a v Londýne, plavca Zoltána Halmaja, spracoval Mgr. M.Šnirc. Dvesto plastických trubičiek s Ø 8 mm a dĺžkou 5 cm, na jednom konci zatavených, zabezpečil M.Ľaršík z Nitra. Pigeogramy, stočené a vložené do plastických trubičiek, držali v tomto púzdre vlastným pružením. Na nožičky holubov, ktoré poskytli členovia oblastného združenia chovateľov poštových holubov, sa pripieňovali nánožnými gumičkami. Polovica zásielok bola určená pre Trnavu a druhá pre Nitrú.

Slávnostné otvorenie *Kalokagatie* bolo v stredu 26. júna plánované na 10-tu hodinu.

Na záver 55-minútového otváracieho ceremoniale, pri symbolickom stvárnení olympijských kruhov na ploche štadióna FC Spartak, vyleteli holuby. Vypustené boli zo skriňovej Avie Olivera Chrena. Aj keď poštové holuby boli od viacerých chovateľov, pigeogramy niesli iba holuby jedného, aby bol uľahčený ich zber a aby po opečiatkovaní konštatovacími hodinami mohli byť ešte opečiatkované príchodskou pečiatkou pošty. Záznam konštatovacích hodín je na zadnej strane celiny, lebo na prednej strane by bol kvôli obrazu nečitateľný.

Aj keď konanie Kalokagatie spadalo do rozbehnutej pretekárskej holubárskej sezóny, organizátori mali šťastie, že otvorenie podujatia bolo uprostred týždňa, lebo víkendy patria pretekom. „Košovanie“ začína už vo štvrtok večer.

Pigeogram vydala Slovenská pošta po prvý raz. Tento zvláštny spôsob prepravy sa uskutočnil naposledy na našom území v bývalej ČSSR v roku 1966 v Bme (na Slovensku v roku 1980 v Malackách na II. oblastnej filatelickej výstave Záhorie 1980 s prepravou neúradne vydaných pigeogramov - pozn. redakcie). Počas mierových slávností sa holuby opäť dali do služieb pošty, aby takto symbolicky prispeli k šíreniu myšlienok olympizmu.

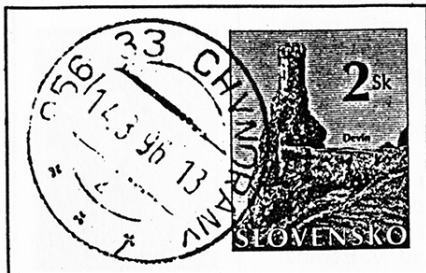
Pre POFIS a potreby stánku Slovenskej pošty v Atlante boli pripravené lístky v anglickom jazyku, ktoré informovali o Kalokagatii. Prvý slovenský pigeogram iste využili ako zaujímavý objekt záujmu návštevníci výstavy OLYMPFILEX-u v Atlante, ktorá bola súčasťou olympiády, rovnako ako aj naši zberatelia športových a olympijských materiálov, celinári aj aerofilatelisti. Položka č. 1 v kapitole *Pigeogramy* už má v slovenskej filatelii svojho zástupcu.

Mgr. Ján Mička

CHYBY NA PEČIATKACH

Na dennej pečiatke pošty Chynorany je v texte názvu obce prvé písmeno „Y“ zamenené za písmeno „V“. Tento omyl zrejme vznikol

nepozornosťou pracovníka pri zhotovení pečiatky - písmená **Y** a **V** sú si dost podobné. Odtlačok tejto pečiatky, ktorý sa mi dostal do rúk je zo 14. marca 1996, rozlišovacie číslo 2.

V úschovni zásielok na pošte Bratislava 1 sa používa pečiatka s denným dátumom a textom „**Odberová lehota / končí dňa / dátum / Späť - nevyžiadané**“. V poslednom slove tohto textu je druhé písmeno **A** zamenené za **E**, takže zásielky sú orázané nápisom **Späť - nevyžiadané**.

Aj táto chyba vznikla pri výrobe pečiatky, ale že by si tento omyl doteraz nikdo z pracovníkov pošty nevšimol?

Matúš Kršek

NOVÉ UMELECKÉ SLOVACIKUM

Maďarsko vydalo 18. septembra 1995 pri príležitosti 100. výročia narodenia maďarského maliara a grafika Auréla Bernátha (1895-1982) príležitostnú poštovú známku (22 Ft) s obrazom reprodukcie jeho diela „*Umelkyňa s huslami*“. Na obálke prvého

dňa vydania je reprodukcia jeho diela „*Autoportrét v žltom kabáte*“ a fotografia maliara. Príležitostná pečiatka na FDC má tvar maliarskeho stojana.

Bol priekopníkom moderného umenia v medzivojnovom Maďarsku. Po prvej svetovej vojne bol v emigrácii (Viedeň, Berlín). Po návrate do Maďarska (1924) prichádzal od roku 1926 pravidelne na letný pobyt do Piešťan, kde maľoval krajinky pri Váhu i figurálne kompozície zo Slovenska, ktoré prevládali na jeho individuálnej výstave v Berlíne (1931), Budapešti (1932) a v Bratislave

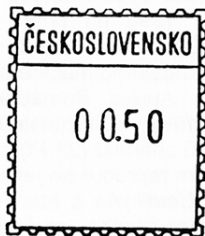
(1937). Spomienky na Piešťany možno nájsť v jeho početných autobiografických dielach.

Pri príležitosti otvorenia múzea venovaného jeho životu a dielu sa v rodisku maliara používala príležitostná poštová pečiatka (Marcali: Bemáth Aurél emlékmúzeum avatása 1984); v pečiatke je ilustrácia maliarskej palety a brka s kalamarom.

-joje-

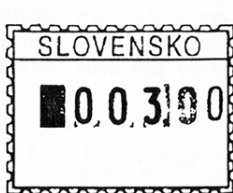
ZAÚJÍMAVOSTI NA VÝPLATNÝCH STROJOCH

Na výplatných strojoch na poštách nedochádza často k zmenám ich odtlačkov. Väčšinou majú „pečiatku“ a „známku“ rovnakého tvaru a len v obrazovej časti sú zmeny - používajú sa štočky s rôznymi kresbami a textami pre propagačné účely. V dlhšom časovom slede však môžeme badať zmeny aj v tvare „známky“ na VS s názvom krajiny a hodnotovým údajom.

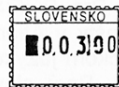
Známky na VS používané v posledných rokoch federácie mali rozmer 25 x 30 mm s počtom „zúbkov“ 11 (vodorovne) a 13 (zvis-

le). Po vzniku samostatného Slovenska boli postupne nahrádzané novými „známkami“ s názvom SLOVENSKO. Ich rozmery zostali rovnaké (25x30 mm) ale predsa pôsobia štihlejšie. Tento dojem robia „zúbky“, ktoré oproti predchádzajúcim sú väčšie a na každej strane je ich o jeden menej, t.j. 10 a 12.

Okrem tohto štandardného tvaru „známky“ sa môžeme stretnúť aj s iným, ktorý zrejme pochádza z inej dielne. Napríklad Sociálna poisťovňa v Bratislave na ul. 29. augusta č.8 používa VS s celkom inou „známkou“ - jednak je umiestnená na ležato, má iné rozmery (31x23,5 mm), iný počet (12 a 9) a veľkosť zúbkov, a aj iné typy písma v nadpise SLOVENSKO a v hodnotovom označení. Hodnotový údaj je celkovo nevydarený, rôzne hrúbky a intenzitu odtlačkov jednotlivých číslíc a rôzne rušivé elementy (veľký obdĺžnik, zvislá čiara, bodky), ktoré hovoria o tom, že túto časť vyhotovovateľ nevládol.

SOCIÁLNA POISŤOVŇA
Ul. 29. augusta č.8
813 63 BRATISLAVA

V súčasnosti sa pripravuje pre výplatné stroje nový dizajn a to v podobe doplnenia spodnej časti „známky“ logom Slovenskej pošty. Tento grafický znak okrem svojej funkčnosti kompozične vhodne dotvorí údaj o výplatnej hodnote na VS. Na obr. je reprodukcia nákreсу umiestnenia loga Slovenskej pošty (SP). Bude zaujímavé vidieť skutočný odtlačok, či v tejto súvislosti nepríde aj k iným zmenám. Lebo na nákrese je opäť zmenený počet „zúbkov“ - na vodorovných stranách po 9, na zvislých po 11.

V.K.Németh

REKLAMÁCIA TELEGRAFICKEJ POUKÁŽKY ZO ZLÍNA DO ROŽŇAVY

(Dokončenie z minulého čísla)

Dňa 17.7.1939 RPT Košice oznamuje, že p. Halász tvrdí, že jeho podpis nie je totožný s podpisom na poukážke.

Dňa 28.7.1939 RPT Bratislava žiada poštu Spišskú Novú Ves o predloženie prichodzej knihy poštových poukážok z evakuovanej pošty Rožňava z mesiaca október 1938.

Dňa 10.8.1939 na predchádzajúcu otázku odpovedá pošta Spišská Nová Ves, že prichodia kniha poštových poukážok bývalého poštového úradu Rožňava za mesiac október 1938 sa medzi evakuovanými dokladmi nenachádza. Taktiež chýbajú i knihy z augusta a septembra 1938. Tieto doklady neboli pravdepodobne evakuované.

Dňa 21.8.1939 pošta Poprad 1 informuje RPT Bratislava, že predmetnú poukážku vyplatil poštový pomocník J.Tompoš, doručil ju poštový pomocník Ľudovít Halász. Doručenie je zrejmé zo značky v pravom hornom rohu tejto poukážky. Žiada, aby sa poštový pomocník J.Tompoš a poštový zriadenec Jozef Probsa písomne vyjadрили, že predmetnú telegrafnú poukážku doručoval skutočne poštový zriadenec Ľ.Halász, a že predmetná parafa na poukážke je skutočne jeho podpisovou značkou.

Dňa 25.8.1939 pošta Poprad 1 zaslala RPT Bratislava vyjadrenie Tompoša a Probsu. V prílohe bolo ich vlastnoručne písomné vyhlásenie datované 23.8.1939.

Dňa 31.8.1939 RPT Bratislava informuje RPT Košice, že prichodia kniha poštových poukážok by sa mala pravdepodobne nachádzať v Rožňave. Zároveň bol oznámený výsledok vypočutia Tompoša a Probsu z ktorého vyplýva, že poukážku mohol doručiť iba Halász. Opätovne sa žiada, aby Halász škodu uhradil, prípadne i v mesačných splátkach.

Na tento list odpovedalo RPT Košice 7.novembra 1939.

Dňa 17.11.1939 RPT Bratislava opätovne žiada poštu Spišská Nová Ves, aby vyhládala prichodziu knihu poštových poukážok za október 1938 a zaslala im ju.

Odpoveď pošty Spišská Nová Ves (dátum nezistený) - kniha u nich nie je. Ak nezostala v Banskej Bystrici musí byť v Rožňave.

Dňa 1.12.1939 RPT Bratislava opätovne žiada maďarskú stranu (RPT Košice) o vyhládanie a

zaslanie prichodzej knihy poukážok a dodacích lístkov poukážok z októbra 1938.

Dňa 1.12.1939 RPT Bratislava žiada RPT Pardubice o vypočutie p. Kudláčka, ktorý evakuoval z Rožňavy do Náchoda, kde evakuoval prichodzie knihy poštových poukážok a k nim príslušné dodacie lístky z pošty Rožňava, lebo na Slovensku nie sú.

Dňa 1.12.1939 RPT Bratislava žiada poštu Poprad 1 o zápisničné vypočutie J.Tompoša na základe predložených otázok.

Dňa 9.12.1939 bolo odoslané zápisničné vypočutie J.Tompoša, z ktorého vyplýva, že doručovateľom bol poštový zriadenec Rendel, ktorý však bol často na pochôzke, a v takom prípade telegrafické poukážky doručovali niektorí z listonosičov a to buď Halász, Hudák, Přecechtěl. Szekely. Zdalo sa mu, že parafa na poukážke je opravovaná, keď ju mal prvý raz podobala sa na „H“ a bola jemnejšie vytlačená. Na okraji tohto listu boli rukopisné poznámky o mieste, kde sa menovaní t.č. nachádzajú: Ferd. Rendel - k dispozícii Riaditeľstvu Praha od 1.1.1939, Václav Přecechtěl - k dispozícii Riaditeľstvu Brno od 31.1.1939 Ján Hudák a Ľudovít Székely - na maďarskom území.

Dňa 13.12.1939 A.Kudláček zaslal vysvetlenie RPT Pardubice. Prichodie knihy poštových poukážok boli evakuované do Banskej Bystrice. V Rožňave žiadne doklady nenechal, preto musia byť niekde na Slovensku. Toto vyjadrenie bolo postúpené na Slovensko 15.12.1939.

Dňa 8.1.1940 bolo pošte Banská Bystrica oznámené vyjadrenie p. Kudláčka s tým, aby predložila žiadané doklady, resp. aby postúpila list tej pošty, kde doklady boli odovzdané. Súčasne mali oznámiť, aké doklady evakuovaných pôst sa u nich nachádzajú. Odpoveď bola odoslaná 9.1.1940 s tým, že sa u nich sa žiadne doklady nenachádzajú, všetky boli na základe príkazu RPT koncom novembra 1938 odoslané do Spišskej Novej Vsi, kde postúpili list s požiadavkou o doklady.

Dňa 17.1.1940 pošta Spišská Nová Ves zaslala RPT Bratislava obširnu odpoveď, v ktorej sa uvádza: Hľadané doklady pošty Rožňava sa nenašli. Obdobne sa nenašli ani rozdelenie služby za október 1938. Z dodacej knihy doporučených zásielok pošty Rožňava zistili, že dňa 27.10.1938 popoludní a 28.10.1938 doručoval spešné a do-

poručené zásielky poštový zriadenec Ferdinand Rendl, ktorý ako náhly doručovateľ určite doručoval aj telegramy a telegrafné poukážky. Táto telegrafná poukážka zo Zlína 2 musela dôjsť 28.10.1938 dopoludnia a dopoludnia musela byť i vyplatená. V dennom účte výplat poštových poukážok je vyúčtovaná pod položkou č. 8, pred zaučtovaním doručovacích kariet (položka č.10) a ako bolo zistené doručovatelia vyučovali v popoludňajších hodinách. Podľa dodacích lístkov doporučených zásielok odnášala listové zásielky pre BRÚ ich zamestnankyňa M. Kocúriková. Nie je vylúčené, že telegrafná poukážka bola vyplatená BRÚ... Odporúčajú vyžiadať vyjadrenie od bývalého prednostu pošty Rožňava A.Kudláčka, prípadne poštového tajomníka Jozefa Pavelku, teraz u pošty Hodonín 1.

Dňa 25.1.1940 RPT Bratislava požiadalo RPT Brno o vyjadrenie k predmetnej veci od Jozefa Pavelku z pošty Hodonín 1.

Zo dňa 21.2.1940 je prehlásenie A. Kudláčka, že vzhľadom na nedostatok pracovníkov každý robil čo bolo potrebné. Ani on, ani iní vtedajší pracovníci pošty Rožňava si nemôžu pamätať, kto predmetnú poukážku doručoval.

Bez dátumu je vyjadrenie poštového tajomníka Jozefa Pavelku z pošty Hodonín 1. Kto doručoval predmetnú telegrafickú poukážku si nepamätá. Doporučuje vypočuť A.Kudláčka a poštového zriadencu Ferdinanda Rendla, ktorý by mal byť v niektorej pošte v Prahe. RPT Praha zaslalo horeuvedené vyjadrenia RPT Bratislava 8.3.1940.

Dňa 2.3.1940 F.Rendl sa vyjadruje, že si nepamätá ku ktorej službe dňa 28.10.1938 nastúpil a či doručoval predmetnú poukážku.

Dňa 18.5.1940 bola zaslaná potvrdenka k telegrafnej poukážke do Košíc, do Bratislavy bola vrátená 6.9.1940.

Dňa 20.5.1940 RPT Bratislava písalo do Košíc, že pátranie po doručiteľovi predmetnej poukážky v Rožňave bolo bezvýsledné. Predmetné doklady z Rožňavy boli evakuované, na Slovensku však nie sú, pravdepodobne sú v Maďarsku. Rôzne doklady odstúpených pôšt sú uschovávané v Budapešti v poštovej úložni, ako to pred časom oznámilo *Generálne riaditeľstvo pôšt Budapešť*. Košice boli požiadané, aby sa pátralo týmto smerom. V *Maďarskej poštovej úložni* v Budapešti malo byť 99 vriec dokladov z pôšt odstúpených Maďarsku v roku 1938.

Dňa 17.9.1940 bolo konštatované, že nakoľko bez príchodzej knihy poštových poukážok sa nedalo zistiť, kto poukážku vyplatil, malo sa dočkať až do spisovnej rozluky, kedy mali byť RPT Bra-

tislava odovzdané doklady (K tomuto pravdepodobne nedošlo - pozn. autora). Celý materiál okolo reklamácie sa mal zatiaľ uložiť do 1.3.1941.

• • •

Uvedené výťahy z reklamačného procesu sú dokladom postupu pri prešetrovaní v zložitom období územných zmien. Pôvodne bola poukážka zaslaná z Československa do Československa. Pri objasňovaní problému sa však menili štátoprávne usporiadania a postupne sa ich zúčastňovali i poštové správy Maďarska, Slovenska, Protektorátu Čechy a Morava. Prípad sa však nepodarilo podľa dostupných materiálov úspešne uzavrieť.

V príspevku sú na základe zistených podkladov obsiahnuté i niektoré menej známe skutočnosti o evakuácii poštových dokladov, presunoch poštových zamestnancov, ich mená a pracovné zaradenia.

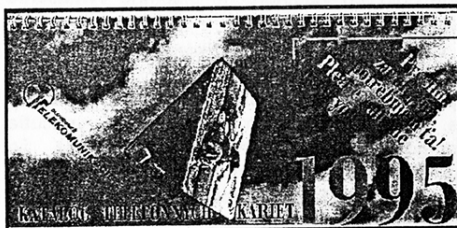
Dušan Evinic

Pramene: Archiv bývalého Východoslovenského riaditeľstva pôšt Košice

RECENZIE

KATALÓGY SLOVENSKÝCH TK

V rokoch 1995 a 1996 vydali Slovenské telekomunikácie, š.p. dva katalógy. Prvý z roku 1995 obsahuje vyobrazenia a základné údaje o všetkých telefónnych kartách vydaných v rokoch 1993 a 1994.

Bol vydaný v troch jazykových mutáciách (anglická, nemecká a slovenská). Má rozsah 12 strán formátu A 5. Sú v ňom vyobrazené TK z oboch strán (zmenšených o 40 %). Pre tieto vyobrazenia boli použité pôvodné návrhy TK, pretože sa tu vyskytujú TK s inými druhmi čipov, ako boli vydané, dokonca aj bez čipu a bez čísla.

Katalóg obsahuje len základné údaje o TK - názov karty, označenie výrobcu, počet jed-

notiek, dátum zadania do výroby a náklad karty. Zo zberateľského hľadiska je nevýznamný, bol používaný ako propagačný materiál.

Katalóg za rok 1995 je už v oveľa lepšom prevedení. Je formátu $\frac{1}{2}$ A 4 na výšku so špiatolovým viazaním. Na jeho tlač bol použitý špeciálny papier polaminovaný z potlačenej strany. Na 13-tich listoch sú vyobrazené averzy a reverzy kariet v pomere 1:1. Aj tento katalóg obsahuje iba základné údaje o TK: Názov, výrobca, rok výroby, počet jednotiek a náklad. Tento katalóg má podtitul: „*Prosím, zavolaj mi, potrebujem Ťa!*“. Text je v anglickom a slovenskom jazyku. Náklad 15 tisíc kusov.

V tomto katalógu oproti predchádzajúcemu sú reprodukcie z vyrobených TK (napr. je v ňom vyobrazený *POSTFAX* s *PIN* číslom nad 100 000). Aj tento katalóg bude slúžiť prevažne ako propagačný materiál a má sa rozdávať na výstavách s účasťou Slovenských telekomunikácií.

Existuje aj druhá verzia tohto katalógu v ktorom sú vložené všetky TK v originály

Branislav Parajka

JEZUITI V ZRKADLE FILATELIE

500.výročie narodenia sv. Ignáca z Loyoly roku 1990 a 450.výročie založenia Spoločnosti Ježišovej boli dôvodom pre autora W. Nissela, aby sa venoval tejto téme z filatelistického hľadiska. Tak vznikla publikácia s názvom „*Jezuiti v zrkadle filatelie*“ (Jesuiten im Spiegel der Philatelie), ktorú vydal *Verlag Hans Günter Schöner* ako 24. zväzok edície *Sv. Gabriela* v rozsahu 108 strán s vyše 250 ilustráciami, z toho vyše 200 farebnými.

Ilustrovaná časť publikácie začína opisom erbu *Spoločnosti Ježišovej* (rád jezuitov) a gréckych písmien *IHS*. V ďalšej časti je pojednanie o samotnom sv. Ignácovi. Potom nasledujú blahorečení príslušníci rádu a za nimi martýri z Brazílie a Las Palmas (1570), chilskej *Elicury* (1612), Japonska (17.stor.) a Palau (1945). Nakoniec je zaradený opis činnosti 71 členov rádu a ich diela a zmienka o znížení počtu jezuitov v Južnej Amerike.

Všeobecné texty sú vytlačené na celej širokej strane, zatiaľ čo filatelistické údaje v stĺpcoch vedľa vyobrazení známok alebo peča-

tok. Cena publikácie je 24,90 DEM a možno ju objednať na adrese vydavateľstva (Roncaliplatz 2, D-41569 Rommerskirchen, BRD).

I. Lužák

POŠTOVÁ SCHRÁNKA

Súťaž časopisu Zberateľ '96
HLADAJTE A VYHRAJTE

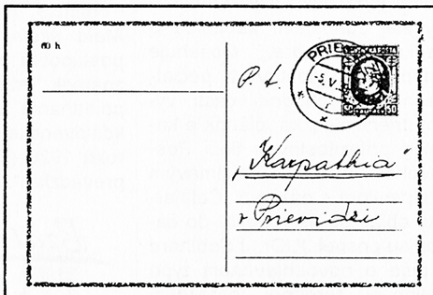
V Zberateľovi č.1/96 sme vyhlásili súťaž o čo najstaršie známe dátumy niektorých celín a známok, použitých na území Slovenska.

V čísle 3/96 sme priniesli ukážku dosiaľ nasteršieho známeho použitia prvého poštového lístka na území Slovenska, a to 22.10.1869 (21 dní po oficiálnom vydaní). Ďalšie informácie o dátumoch od zberateľov sme publikovali v č.5/96 (str.27).

V dnešnom čísle súťaž končíme mimoriadne zaujímavým príspevkom z oblasti celín *Slovenského štátu*. Všetkým účastníkom súťaže ďakujeme a vecné ceny posielame J. Molnárovi do Bratislavy a L. Bezákovi do Prievidze.

VZÁCNY NÁLEZ

Na základe vyhlásenej súťaže „*Hľadajte a vyhrajte*“ sa podaril husársky kúsok: Našiel sa poštový lístok *Slovenského štátu 50 h A.Hlinka* (katalóg *Synek/Zika CDV 1*, katalóg *ZSF CDV 2*, *Michel Ganzsachen - Ost P1*), použitý dňa 5.5.1939 v Prievidzi.

Až do tohto roku uvádzali všetky katalógy tento poštový lístok ako prvý vydaný v SŠ. Katalóg *ZSF* prvý raz zmenil číslovanie a zaradil ho až za „*Bradlo*“, ktorý má známy dá-

tum vydania - 4.5.1939 (štvrtok) a dokázalo sa, že nejde o prítlač na bežný listok A. Hlinka.

Novoobjavený listok z obchodnej korešpondencie môže nasvedčovať, že obe celiny boli vydané v **ten istý deň**, pokiaľ "obyčajný" A.Hlinka nebol vydaný ešte skôr. Nie je totiž pravdepodobné, že by listky boli v

časovej tiesni distribuované naraz po celom Slovensku, a tak úvaha môže viesť k hypotéze, že v Bratislave mohol byť poštový listok na poštách o deň skôr ako v Prievidzi (5.5.1939 - piatok).

Možno, že sa dočkáme prekvapenia a 50 h A.Hlinka dostane v nasledujúcom katalógu ZSF opäť „svoje“ číslo 1. Redakcia

ČO PIŠU INÍ

SLOVENSKÁ FILATELIA

V šiestom čísle časopis približuje tvorbu Františka Horniaka pri jeho životnom a pracovnom jubileu v príspevku dr.J.Soukupa, JUDr.S.Sablátura píše o tzv. Rudasovom vydaní - falzi-kátkoch pretačij známok Slovenského štátu. Časopis sa vracia záverečnou správou k výstave *Dunajfíla '95*, uverejňuje príspevok o najkrajších príležitostných pečiatkach roku 1995 a rad ďalších aktuálnych príspevkov a informácií o činnosti ZSF. (vkn)

Filatelie

V siedmom čísle časopis pokračuje III. časťou seriálu o poľnej pošte jednotiek UNPROFOP v bývalej Juhoslávii kapitolou o českom prapore. Obsahuje príspevok o poštových pečiatkach vo východnej časti východného Sliezka, článok a katalóg príležitostných tlačí Poštového múzea. Zajímavým príspevkom s názvom „Celinársky objav po 45 rokoch“ do časopisu prispel JUDr. J.Sobihard - píše o novoobjavenom type celinovej farebnej obrazovej pohľadnice (*emisía CPH 40-51 z rokov 1950-1952*). Časopis prináša aj v tomto čísle veľký počet správ o známkach, pečiatkach, výstavách a odborné

informácie. Prílohou čísla je katalóg pamätných listkov pre účastníkov medzinárodnej ankety denníku *Mladá fronta* „Volíme najlepšiu československú poštovú známku 1963-1990“ v spracovaní V.Babáka.

V úvode 8. čísla časopis uverejňuje príspevok M.Langhammera o automatových známkach (I. časť), príspevok Ing.M.Čecha o poľnej pošte jed-notiek *IFOR* v Bosne (I. časť), príspevok dr.Z.Koupala a P.Pažouta „Švabinského motýli - nový objav“. K.Bláha píše o zaujímavých pečiatkach a cestlistostiach z roku 1993, M.Langhammer o prvej príležitostnej nálepke *APOST*, Ing.A.Mysliveček približuje vo svojom príspevku dva typy známky *Pof.1175* a Dr.M.Vostatek publikuje príspevok s názvom „Plebiscit 1920 - Allenstein, Marienweder“. Ing.L.Dvořáček v sériale *Filatelistické poklady* správa-dza čitateľa starotalianskymi štátmi (Napoli, Sicilia, Stato Pontificio, Romagna). Rubrika *Malá škola filatelie* radí ako postupovať pri kúpaní a sušení známok. Prílohu časopisu tvorí pojednanie Ing.A.Tekeľa „Československé letecké známky z roku 1920 (Použitie v poštovej prevádzke)“. -vkn-

Bratislavská FILATELIA

Informačný bulletin bratislavských filatelistov v tomto roku zmenil svoju periodicitu z dvojmesačníka na štvrťročník. Pre

problémy v tlačiarni vyšli 1. a 2. číslo naraz. Z ich obsahu vyberáme:

V prvom čísle je uverejnený príspevok dr.J.Soukupa o výstave *OLYMPFILA '96*, pokračuje prehľad príležitostných pečiatok SR, katalóg slovenských celín 1939-1945 - prevzatý z katalógu ZSF a katalóg známok ČR 1995

V druhom čísle je uverejnená informácia o kongrese mladých filatelistov, príspevok Ing.L.Flocha pod názvom „Z histórie i súčasnosti KF L.Novotného v Bratislave“, katalóg slovenských poštových celín 1993-1995 (opäť prevzatý z katalógu ZSF a aktualizovaný o najnovšie vydania), katalóg slovenských NL 1993-1996 a na záver uverejňuje *Sadzby za poštové zásielky a služby medzinárodného styku*. (vkn)

Štvrté číslo brnianskeho 2-mesačníka prináša tri články o československej klasike - *Hradčanoch*, jeden o retuši na známkach *185 h Oslobođená republika*. Z poštovej histórie sú zaradené články *Brnenská mestská pošta a Pečiatka »Raitz« na I. rakúskej emisii*. Zberateľov Slovenska určite za-ujmú články o *Rudasovom falze a známkach Slo-vensko 1939-1945 ako výstavnom exponáte*. Ďalší príspevok zo Slovenska sa týka bankoviek - Z.Sustek píše o kolkovaných

20 K bankovkách z roku 1913. Tieto články sú doplnené aktuálnymi informáciami o novinách, významných zbierkach a aukciách. (ik)

SZLOVÁK ES CSEH

TÁJÉKOZTATÓ

Sekcia zberateľov slovenských a českých známok pri MABE-OSZ vydala už tretie tohtoročné číslo svojho spravodaja. V úvodnej časti prináša informácie o nových známkach SR a ČR, pripomína 10. výročie sekcie a uvádza zakladajúcich i súčasných členov. V ďalšej časti spravodaj referuje o činnosti sekcie a činnosti Sekcie zberateľov známok Uhorska-Maďarska ZSF. Ďalší príspevok sa

venuje tematike Slovensko a Olympijské hry. V spravodaji má miesto i príspevok o jubileu letu Praha-New York a Katalóg českých známkových zošitkov 1993-94, ako aj prehľad leteckej pošty v ČR 1993-1995. Filatelistický profil je tentokrát venovaný známemu budapeštianskemu posthistorikovi A. Bérovi. (-vkn-)

Časopis zväzu poľských filatelistov v letnom dvojčíse priniesol rad zaujímavých odborných článkov, z ktorých nás najviac zaujali tri poštistorické články

z obdobia prvej svetovej vojny, pojednanie o vydaní „POCZTA POLSKA / GEN. GOUV. WAR-SCHAU“ i príspevok o nádražnej pošte v Poľsku. V čísle bola uverejnená posledná časť príspevku o vodoznakoch na známkových papieroch v 19. storočí v Poľskom kráľovstve. Z ďalších zaujímavých článkov ešte spomenieme príspevok o tohtoročnom lete meteorologického balónu, resp. jeho odročenia pre nepriaznivé počasie a dokumentáciu pošty k preprave balónom. Redakcia časopisu dala priestor na dvoch stranách príspevku mgr. J. Malíka o filatelickej výstave *Olympifila '96 Bratislava*. Ani v tomto čísle nechýbajú správy o novinách, recenzie, informácie o diani doma i v zahraničí. (-vkn-)

POHĽADY DO SVETA

REKONŠTRUKCIA SUPER CONSTELLATION

Ešte v roku 1994 som sa dočítal v nemeckom Sammler-expresse o pripravovanej rekonštrukcii letu obrovského SUPER CONSTELLATION, ktorý zabezpečoval transpacifické lety do Austrálie. Projekt bol plánovaný na rok 1995, čo mala dokumentovať aj príležitostná poštová pečiatka.

Že trpezlivosť ruže prináša (aj s pečiatkou) som sa presvedčil na jar tohto roku, keď som z Austrálie dostal zásielku aj s ospravedlnotením, že realizácii letu bolo treba venovať dlhší čas, ako sa plánovalo. A tak radosť mohla byť dvojnásobná. J. Mička

PRÍLEŽITOSTNÉ PEČIATKY REPUBLIKY MOLDOVA

Republika Moldova a jej poštová správa patrí medzi najaktívnejšie postsovietske štáty v

emisnej činnosti. Ku koncu roku 1995 vydala Moldova už 213 poštových známok.

Svoje aktivity prejavuje i prípravou príležitostných pečiatok i pečiatok prvého dňa vydania. Pečiatky sú graficky pekne spracované, zaujímavé a pre filatelistov príťažlivé. Moldovské pečiatky chceme priblížiť čitateľom Zberateľa ukazkami ich odtlačkov z minuloročnej produkcie.

(1), k vydaniu emisie *Jedlé hříby* (2), k 60. výročiu narodenia básnika *Liviú Damiana* (3), k vydaniu emisie *Európsky rok ochrany prírody* (4), k vydaniu emisie *Kultúrne dedičstvo* (5), ku *Dňu kozmonautiky* (6), k vydaniu emisie *EUROPA '95* (7), k vydaniu emisie *Osobnosti národnej kultúry* (8), k vydaniu série *Vládovia Moldovy* (9).

Vladimír Priputen

NEJDE O CHYBOTLAČ !

V Nórsku vychádzajú učebnice, úradné a iné tlačivá v dvoch jazykoch, pričom oba jazyky sú spisovnou nórsčinou. Tento jazykový „konflikt“ sa prejavuje dokonca i na poštových známkach, na ktorých sa niekedy uvádza názov krajiny **NORGE**, niekedy **NOREG**. Niektorí mladší filatelisti, nepoznajúci jazykové problémy v Nórsku, sa domnievajú, že sa im dostala do rúk chybotlač a známky si vzáčne strážia.

Nórska dvojjazýčnosť korení v časoch, keď Nórsko a Dánsko boli spojené personálnou úniou a Nóri študovali v Dánsku. Tam vznikol tzv. „*bokmaal*“, resp. „*riksmol*“, knižný nórsky spisovný jazyk, ktorý vznikol na základe dánskej ľudovej reči používanej v nórskejších mestách, ovplyvnenej systémom nórskejších nárečí. S druhým spisovným jazykom zostaveným z početných nórskejších dialektov, prišli v tom čase nórski vlastenci, ktorí chceli svoju materčinu očistiť od dánskeho vplyvu.

S prvým názvom **NOREG** na nórskejších poštových známkach sa stretávame v roku 1963 (Mi. 496 - 97), ktoré boli vydané pri príležitosti 150. výročia narodenia nórskeho

1896), ktorý sa s uvedenými jazykovými problémami zaoberal. Ďalšie známky s týmto nápisom vyšli neskoršie (napríklad Mi. 744-46 *Nórske dreviny*, 751-52 *Lov rýb* atď.).

-joje-

ŠEŠŤ VEL'RYB

Keď hovoríme alebo počujeme o veľrybách, vždy si obyčajne predstavíme tohto najväčšieho cicavca našich čias ako sa z hladiny mora vysúva veľká trojuholníková plutva a potom ešte väčšia časť hlavy z ktorej vystrekuje silný prúd vody. Tým sa táto skutočne obrovská ryba dosahujúca dĺžku 8 - 10 m a hmotnosť 700 kg, zbavuje vody, ktorú nabrala do svojej veľkej tlamy spolu s korisťou rýb a mäkkýšov, keď ich zhltila. V tomto prípade ide o veľrybu grónsku.

Knihy zoológie a teraz konkrétne i krajina, ktorej názov veľryba nesie, nás však poučujú, že veľryb je viac druhov. Grónsko totiž vydalo v

týchto dňoch sériu šiestich poštových známok, na ktorých okrem veľryby grónskej nám predstavuje ďalších 5 druhov, ktoré žijú predovšetkým v severných oblastiach Atlantického oceánu. Znamky v hodnotách 0.25, 0.50, 1, 4.50, 6.50 a 9.60 DKK sú zoradené v dvoch trojiciach do malého hárčeka. Ich autorom je grónsky vedec a výtvarník J. Rosing.

-Zc-

PRINZ

**Najširší sortiment
najpriateľnejšie ceny**

Hlavný dodávateľ ochranných fólií, zásobníkov a ďalších potrieb pre zberateľov známok a mincí, pre pošty, filatelistické agentúry a vydávateľov.

**Vyššie 25 rokov služby
svetovému obchodu**

Informácie: Firma ALBUM, Lazaretská 11, 811 08 Bratislava, ☎07/367 411

INZERCIA

● Hľadám varianty na slovenských TK. V. Kubani, Vorhelner Strasse 5, D-593 15 ENNIGER-LOH, BRD. Z 264

FILATELIA

Košice

Hlavná 21 (vo dvore)

Nákup - predaj

Telefón: 095 / 62 259 12

K výmene telefonných kariet hľadám slovenského sběratele. Igor Uličný, Kachlíkova 1, 635 00 Brno, ČR. Z 265

● Ponúkam ★★, ⊙ čs. známky 1945-92, A, K, S, TL, □, DV, DO, FDC, NL, zn. SR č. 19 (Kováč) bez hodn. údajů (2000). Zoznam pošlem za zn. K. Fabián, Krakovská 9, 040 11 Košice. Z 266

KOUPÍM předběžné celiny ČSR rakouského a uherského původu. Dále hledám ⊙ (prošlé) celiny a □ ČSR z let 1918 - 1960. Ing. M. Černík, P.O. Box 4, 142 00 Praha 4, ČR. Z 267

● Predám partiu ★ maďarských známok a hářčekov (r.1913-86) so stopou po nálepke v hodnote 712 MiM (kat. r. 1991) - spolu za 1350 Sk. Zoznam zašlem. S. Gerža, Obřancov mieru 15, 909 01 Skalica. Z 268

● Za staré pohľadnice Privigue - Prievidza zaplatím cenu záľuby, prípadne môžem ponúknuť na výmenu: Materiál PH, TK, staré akcie, mince, známky Čína, Korea, Taiwan. Josef Turcel, Stavnářov 5/2, 971 01 Prievidza. Z 269

● Predám TK Eifelovku II, veľmi dobrý stav, zbytok 35 jednotiek. Cena dohodou. Tel.: 02 / 251 142. Z 270

● Predám jednotlivu/celok meďaile, plakety: ČSR-ČSSR cez 100 ks, staršie zahraničné 25 ks. Za zn. na odpoveď pošlem zoznam. Prednosť dám výmene za mince,

bankovky, odznaky, vyznamenania: Vojenské, požiarnické, motorizmus, skauting, turistické oblasti, horolezectvo, športové TJ, kluby, federácie. Tiež kúpim, vymením - ponúknite! Štefan Roth, 2570 Nobeřium č.2, 058 01 Poprad. Z 271

● Kúpim všetok materiál týkajúci sa hist. pošť. Senca, Bernoláková (Čeklís), Blatného (Šarfia i pošťovne) od obd. predznámk. do roku 1960. L. Sekerka, Priemyselná 8, 903 01 Senec. Z 272

● 15-ročný mládenec z Ghany hľadá partnerov na výmenu TK, pohľadnic, známok, mincí a bankoviek. Edgar Franklin, POB 7123 a N° 1 CM, ACCRA-North, Ghana, West Africa. Z 273

ALBUM PONÚKA

Ceny ponúkaných materiáľov platia vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ '96.

K cenám účtujeme poštovné a balné.

Objednávky prosíme adresovať na predajňu

ALBUM, Račianska 17,
831 02 Bratislava,

☎ 07 / 250 149,

kde máme zriadenú písomnú predajňu.

Adresovaním Vašich objednávok na túto predajňu urýchlite ich vybavenie!

PONUKA FILATELISTICKÉHO MATERIÁLU

■ Doskové vady
zn. ★★ SR 1993

Doskové vady a odchýľky na slovenských známkach z roku 1993, spojené typy v štvorblokoch, resp v 6-bloku, označenie podľa katalógu Slovensko ZSF 1995.

Štatny znak (3 Sk):

DO ZP 1/1+ZP 1/11	32,-
DV ZP 2/23	36,-
DO ZP 2/1+ZP 2/11	32,-
DV ZP 1/48	36,-

Ružomberok (5 Sk):

DV ZP 2/5	36,-
DV ZP 2/17	36,-
DV ZP 2/23	36,-
DV ZP 2/87	36,-
DV ZP 1/85	36,-

Košice (10 Sk):

DV ZP 1/26	56,-
------------	------

Prezident (2 Sk):

DV ZP 1/40	30,-
------------	------

Ochrana prírody - Dub (3 Sk):

DV ZP 2/40	32,-
------------	------

Ochrana prírody - Hrab (4 Sk):

DV ZP 1/33	36,-
DV ZP 1/39	36,-
DV ZP 2/15+ZP 2/25+ZP 2/27 (6-blok)	56,-
DV ZP 2/44	36,-

A. Dubček (8 Sk):

DV ZP 2/53	56,-
DV ZP 2/70	56,-
DV ZP 2/88	56,-

Europa/M.Čunderlík (14 Sk):

ZP 4 s II. typom (TL)	600,-
-----------------------	-------

Cyril a Metod (8 Sk):

DV ZP 1/29	5€
DV ZP 1/49	5€

Slovenčina (2 Sk):

DV ZP 1/9+ZP 1/10	30,-
DV ZP 1/50	30,-
DV ZP 2/45	30,-

Hradný vrch (50 Sk):

DV ZP 1/64	298,-
------------	-------

Vianoce 1993 (2 Sk):

DV ZP 2/3	30,-
-----------	------

Celiny ★★ Slovenský štát 1939-1945

→ v zátvorke uvedené ceny sú pre abonentov časopisu

Záľepka CZL 1, 1Ks oranžová
500,- (450)

Záľepka CZL 2, 1,30Ks fialová
220,- (200)

Podací lístok CPL 2, 50h žltá
170,- (150)

Podací lístok CPL 2a, 50h zelená
120,- (100)

Adresný záznamový lístok
CAZ 1 A.Hlinka 900,- (850)

Adresný záznamový lístok
CAZ 2 J.Tiso 500,- (450)

■ Známky ★★ ČSR

● Kompletný ročník 1963
(bez PL) 460,-
→ pre abonentov 420,-

● Kompletný ročník 1964 (bez PL) → pre abonentov	523,- 480,-	2216-17 Zvitkové výplatné 2,- 2218 Weiner Král: Guernica 6,- 2219-20 Pražský hrad 15,- PL 2219-20 65,- 2221-26 Čs. safari 8,- 2227-30 Umenie 1976 18,- K 2227-30 20,- S 2227-30 40,- PL 2227-30 90,- 2231 Deň čs. známky 2,- L 80-85 Výstava Praga 1978 23,-	2313-14 Pražský hrad 15,- PL 2313-14 110,- 2315 Telekom. budova 1,- 2316-21 Pražské mosty 17,- 2322-26 Pražský orloj 14,- 2327 Orlojová doska 30,- H 2327 35,- H 2327 a (strihaný) 145,- 2328 FoI. festival Východná 1,- 2329-32 Nová Praha 14,- 2333 V.Mordstadt: Karlov most 30,- H 2333 35,-
● Kompletný ročník 1965 (bez PL) → pre abonentov	549,- 500,-	● Kompletný ročník 1976 (bez PL, K, S a odchýlke papieri) → pre abonentov	2334-35 Tizian: Apollón trestá Marsya 30,- H 2334-35 35,- H 2334-35a (s priláčkou) 120,- 2336 Brněnský veltrh 1,- 2337-39 Výrocie rozhlasu a TV 1,- 2340-45 Dostihy 11,- 2346 60 rokov ČSR 2,- 2347-49 Umenie 1978 20,- PL 2347-49 100,- 2350-54 Slovenská keramiká 6,- 2355 Deň čs. známky 1,-
● Kompletný ročník 1966 (bez PL) → pre abonentov	854,- 790,-		● Kompletný ročník 1978 (bez PL, K, S a bez H 2327a) → pre abonentov
● Kompletný ročník 1967 (bez PL) → pre abonentov	417,- 360,-		508,- 420,-
● Kompletný ročník 1968 (bez PL) → pre abonentov	298,- 260,-		
● Kompletný ročník 1969 (bez PL) → pre abonentov	191,- 170,-		
● Kompletný ročník 1970 (bez PL) → pre abonentov	188,- 165,-		
● Kompletný ročník 1971 (bez PL a K) → pre abonentov	190,- 170,-		
● Kompletný ročník 1972 (bez PL) → pre abonentov	242,- 220,-		
● Kompletný ročník 1973 (bez PL) → pre abonentov	178,- 160,-		
● Kompletný ročník 1974 (bez PL, K a S) → pre abonentov	131,- 120,-		
● Kompletný ročník 1975 (bez PL, K, S a A 2175a) → pre abonentov	195,- 175,-		
		Rok 1976	Rok 1979
2182-86 Osobnosti 4,- PL 2184 F.Lexa 15,- 2187-89 Zimné OH Innsbruck 6,- 2190-92 Letné OH Montreal 12,- 2193 Stolný tenis 2,- 2194-95 XV.zjazd KSČ 2,- 2196-00 Kultúrne výročia 2,- 2201-02 Bratislavské gobelíny 15,- PL 2201-02 65,- 2203-04 Výročie KSČ 2,- H 2205 Výročie KSČ 12,- 2205 Výročie bp 90,- H 2205 papier bp 120,- 2206-09 Lode na st.rytiniách 8,- 2210 Výročie konferencie v Helsinkách 10,- H 2210 (PL) 20,- 2211 30.výročie UNESCO - sedôčiema 4,- - šedá 4,- PL 2211 45,- PL 2211a 45,- 2212-14 Poľnohospod.zvieratá 3,- 2215 Boj proti fajčeniu 4,- PL 2215 45,-	2267-71 BIB 1977 10,- 2272 Svetový deň hudby 1,- 2273-75 Za Európu 6,- H 2273-75 15,- 2276-80 Výzkum vesmíru 6,- 2281-82 Výročie VOSR a ZSSR 1,- 2283 Čs. akadémia vied 4,- 2284-88 Umenie 1977 30,- PL 2284-88 140,- 2289-90 Bratislavské motívy 15,- PL 2289-90 60,- 2291 Deň čs. známky 2,- L 86-90 História letectva 15,- K L 86-90 17,- S L 86-90 40,-	2292-93 Z.Nejedlý,K.Marx 1,- 2294-95 Február 1948 3,- 2294a (strihaná) 5,- H 2294 (háček) 20,- 2296-97 Spoločný let ZSSR -ČSSR 20,- 2298-02 Kremnická mincovňa 13,- 2303 BESIP 1,- 2304 Svet.odborový zjazd 2,- 2305-06 Šport 4,- 2307 Šport 1,- 2308-10 Šport 7,- 2311-12 Bratislavské motívy 13,- PL 2311-12 65,-	2356-58 Výročia 2,- 2359-63 Interkozmos 12,- 2364 Gubarev-Remek 18,- H 2364 22,- H 2364 II.typ 50,- H 2364a (strihaný) 150,- H 2364a II.typ 300,- 2365-69 Horské kvety 9,- 2369 A (RZ 11¼) 300,- 2370-75 Výročia 3,- 2376-77 Pražský hrad 12,- PL 2376-77 55,- 2378-82 Zvieratá v heraldike 9,- 2383-86 Človek a biosféra 15,- 2387 Výročie SNP 1,- 2388-92 BIB 8,- K 2388-92 10,- S 2388-92 18,- 2393-97 Historické bicykle 10,- 2398-99 Zvitkové výplatné 2,- 2400-04 Historické hodiny 8,- 2405-09 Umenie 1979 30,- PL 2405-09 130,- 2410-11 Bratislavské motívy 12,- PL 2410-11 55,- 2412 Deň čs. známky 2,-
		● Kompletný ročník 1977 (bez PL, K a S) → pre abonentov	● Kompletný ročník 1979 (bez PL, K, S a bez H 2364a I+II) → pre abonentov
		180,- 155,-	226,- 195,-
		Rok 1978	
		2292-93 Z.Nejedlý,K.Marx 1,- 2294-95 Február 1948 3,- 2294a (strihaná) 5,- H 2294 (háček) 20,- 2296-97 Spoločný let ZSSR -ČSSR 20,- 2298-02 Kremnická mincovňa 13,- 2303 BESIP 1,- 2304 Svet.odborový zjazd 2,- 2305-06 Šport 4,- 2307 Šport 1,- 2308-10 Šport 7,- 2311-12 Bratislavské motívy 13,- PL 2311-12 65,-	
			Využite ponuky čs. známok aj zo Zberateľ'a č. 4, 5, 6 a dvojčísla 7-8 !

MIMORIADNA PONUKA

ČSR - PL ★★

→ v zátvorke uvedené ceny sú pre abonentov časopisu

771	Revolucionár	
	⊙	2800,- (2600)
1217-25	Motýle I. ⊙	1900,- (1800)
1279-84	Chrobáci	2900,- (2600)
1331-36	Ludová tvorivosť	1950,- (1800)
1347-52	Horská zverina	3400,- (3100)
1394-99	LOH Tokyo	3200,- (2950)
1394-99	detto ⊙	1600,- (1450)
1526-31	Motýle II.	3400,- (3150)
1927-32	UNESCO	450,- (400)
3006	Objavenie Ameriky ⊙	300,- (280)

DOPLŇTE SI DO SÉRIE!

Priehradkové listy ČSR ★★

→ v zátvorke uvedené ceny sú pre abonentov časopisu

PL1018	Hríby	190,- (170)
PL1019	Hríby	190,- (170)
PL1025	Unesco/detské kresby	65,- (55)
PL1078	Vtáci	120,- (105)
PL1079	Vtáci	195,- (170)
PL1280	Chrobáci	115,- (100)
PL1281	Chrobáci	100,- (90)
PL1331	Ludová tvorivosť	120,- (105)
PL1332	Ludová tvorivosť	115,- (100)
PL1347	Horská zver	220,- (200)
PL1348	Horská zver	245,- (220)
PL1394	LOH Tokyo, nápis vľavo	195,- (175)
PL1394	LOH Tokyo, nápis vpravo	195,- (175)
PL1602	Expo 67 Montreal	45,- (40)
PL2184	F. Lexa	20,- (18)
PL2215	Boj proti fajčeniu	50,- (45)

Čiernotlače ČSR II.

ZVL 2	Janáček	170,-
ZVL 3	Praga '68 - L 62	40,-
ZVL 4	Dürer	50,-
ZVL 10	Bmo '74	50,-
ZVL 12	Tizian	60,-
ZVL 14-15	Holubice, pár	400,-
ZVL 16	Essen	170,-
ZVL 17	Stockholmia '86	120,-
ZVL 18	Hafnia '87	170,-
ZVL 19-21	Praga '88 + Finlandia (4 ks)	165,-
ZVL 25	Hospodárstvo a veda	120,-

Čiernotlače SR

Spišský hrad (číslovaná)	80,-
Ochrana prírody - výr (číslovaná)	80,-
Cyril a Metod (číslovaná)	400,-
A. Szokol (číslovaná)	60,-
Europa 1995 (nečíslovaná)	150,-
Dunajfíla '95 - palmare (číslovaná)	300,-
100 rokov slovenskej filatelie (číslovaná)	60,-
100 rok filmu Jánošík (nečíslovaná)	60,-
Vikolínec (nečíslovaná)	60,-
Návrh známky 350 rokov založenia Trnavskej univerzity (číslovaná)	130,-

■ Známký NDR ★★

Číslo katalogu Michel, v zátvorke sú uvedené ceny v MM

1975	
2096-8/PL	Rozprávky (5,75) 23,-
2099-4	ZOH Innsbruck (8) 32,-
2105/H43	ZOH Innsbruck (6,25) 25,-
2106	W.Pieck (0,5) 2,-

1976

2115/H44	Dr. Sorge (5) 20,-
2116-7	Armáda (1,1) 5,-
2121	Palác Republiky (1,50) 6,-
2123-4	Deň strany (1,1) 4,-
2132/H46	LOH Montreal (4,5) 18,-
2141-5	Umenie (6,75) 27,-
2163-8	Mosty (7,5) 30,-
2187-2/PL	Rozprávky (7) 28,-

1977

2203-7	Príroda (5,25) 21,-
2208-9	Lipský veľtrh (1,2) 5,-
2223	Technika (0,7) 3,-
2224-8	Hudobné nástroje (8) 32,-
2219	Kongres FDG (0,7) 3,-
2229-4	Rubens (8,5) 34,-

1978

2293	A. Cabral (0,7) 3,-
2308-9	Lipský veľtrh (1,4) 6,-
2310-2	Interkozmos (3,20) 13,-
2313/H52	Interkozmos (6,5) 26,-
2330-5	Africké umenie (6,5) 26,-
2343-4	Výstava Cottbus (1,75) 7,-
2376-1	Palebné zbrane (10) 40,-
2382-7/PL	Rozprávky (9,25) 37,-

1979

2405	Loď (0,75) 3,-
2406-1	Osobnosti (6,75) 27,-
2414-7	Vagóny (3,75) 15,-
2418-1	(8,5) 34,-
2422-3	Rok dieťaťa (1,8) 7,-
2424-5	Obnova Berlína (1,4) 6,-
2428	Agra (0,6) 2,-
2426-7	Festival (1,8) 7,-
2429-0	Trajekt (3,2) 13,-
2433-4	Spartakiáda (1,5) 6,-
2435-0	Kvety (10) 40,-

2443/H55	Výstava Drážďany	24,-
2444	Kongres (0,65)	3,-
2451	Pomník (1)	4,-
2452-3	Lipský veľtrh (1,3)	5,-
2454-7	Osobnosti (1,8)	7,-
2458-1	30 rokov NDR (2,5)	10,-
2462/H56	30 rokov NDR (4,75)	19,-
2463	Vietnam (0,7)	3,-
2472-7/PL	Historické bábyky (10)	40,-

1980

2486-9	Záhrady (6,5)	26,-
2492-7	Osobnosti (5,75)	23,-
2503-5	LOH Moskva (4)	16,-
2514-5	Rostock (1,2)	5,-
2516-9	Interflug (9)	36,-
2520/H59	Aerosociflex (6,75)	27,-
2547/H61	Umenie (5,5)	22,-
2562-5	Vlaky (7)	28,-
2566-1/PL	Hračky (10)	40,-

1981

2646-7	Deň filatelistov (2,5)	10,-
2651-6	Lode (10)	40,-
2601	Energia (5,5)	22,-
2648	Solidarita (0,7)	3,-
2657-0	Vetemé mlyny (6)	24,-
2661-6/PL	Historické hračky (11)	44,-

■ Známký Rakúska

Označenie podľa katalogu Michel, pokiaľ nie je označené inak, sú známky ★★

→ Ceny v druhom stĺpci sú pre abonentov časopisu

180-84	Vojnové motívy	35,- (30)
228-42	Výplatné s pretl. Deutsch-Österreich	35,- (30)
247-51	detto	12,- (10)

488-93	Motívy zo zágy o Nibelungovi	165,- (150)
	detto, ale ⊙	85,- (70)
623-26	FIS, MS v Innsbrucku (1936)	1450,- (1300)
632-37	Vynálezcovia	355,- (320)

642-45	Zimná pomoc	115,- (100)
649-57	Rakúski lekári	480,- (420)
803-10	Veltrh vo Viedni (1947)	45,- (40)
838-53	Krásky Rakúska	660,- (600)
132-158	Porto (chýbajú hodn.5,14,16,18,24,28,31,35 a 39 gr)	5800,-(5300)

Nemecko- Deutsches Reich

Označenie podľa katalógu Michel, pokiaľ nie je označené inak, sú známky ★★

→ Ceny v druhom stúpci sú pre abonentov časopisu

565-68	Návrat Sárska	1350,-(1200)
569-70y	Padlým vojakom I.sv.vojny	280,- (250)
569x	detto	360,- (330)
573-75	Ludobníci	360,- (320)
588-97	Ludové kroje	2700,-(2450)
603	10.výročie Lufthansy	620,- (560)
609-16	OH Berlín 1936	1750,-(1500)
621/H4	detto, hárček	390,- (350)
634-42	Moderná architektúra	1100,- (950)
643-45	V prospech lektectva	175,- (145)
651-59	V prosp.námorného loďstva	1500,-(1350)
660-61	5.výročie nástupu A.Hitlera	190,- (170)
664	Nar.A.H.	170,- (150)
669-70	Nar.Zeppeliná	690,- (620)
675-83	Pomoc vých.Nemecku+kvety	1350,-(1200)
684-85	Sudety	380,- (350)
689-90	Ríšsky znak	295,- (260)
692-93	Výstava záhradníctva/Stuttgart	195,- (175)
730-38	Zimná pomoc banikom I.	840,- (750)
739-42	Jamý Lipský veltrh	110,- (95)
744	Nar.A.H.	180,- (160)
750	50.výr.nemeckého Helgolandu	390,- (350)
751-59	Zimná pomoc II.	540,- (490)
760-61	50.výročie Dipktheria-séra	190,- (170)
763	Nemecko-Talian-ske bratstvo	85,- (75)
764-67	Jamý Lipský veltrh	145,- (125)
768-71	Jamý Viedeň-ský veltrh	145,- (125)
772	Nar. A.H.	255,- (225)
773-78	Priateľstvo nem.spojárov	620,- (560)
779	Veľká cena Nemeckva z jazdecktve	240,- (215)

803	Brandenburgská brána	170,- (150)
804-05	Viedeňsky veltrh	150,- (130)
806-09	Krajinky	290,- (260)
810	150 rokov úmrtia W.A.Mozarta	12,- (10)
811	Deň známky	45,- (40)
812	Pamiatke padlým hrdinom	25,- (22)
813x	Nar. A.H.	280,- (250)
813y	detto	190,- (170)
814	Veľká cena Nemecka	280,- (250)

816-17	10 r.Nem.spoloč.umelec.remesiel	40,- (35)
818	Deň SA	15,- (12)
819	400.výr.úmrtia P.Henleína	28,- (25)
820-22	Európsky poštový kongras/Viedeň	55,- (50)
823-25	detto, pretač 19.okt.1942	115,- (95)
828	Deň známky	10,- (8)
829	Brandenburgská brána	26,- (22)
830	Ríšska orlica s číslom	10,- (8)
831-42	Padlým hrdinom Vermachtu	280,- (250)
843	Deň mládeže	12,- (10)
844-49	Nar. A.H.	185,- (160)
855-56	Nar. P.Roseggera	15,- (12)
857-58	Veľká cena Viedne	20,- (18)
859	10.výr.zimnej pomoci	10,- (8)
860-61	Nem.spol.umel.remesiel	15,- (12)
862	800 r.Lübecku	10,- (8)
863	20 r.puču A.H.	10,- (8)
864	100 r.nar.dr.R.	10,- (8)
865	Koča	10,- (8)
865	11 r. uchopenia moci A.H.	12,- (10)
866-68	25 r. nem. leteckej pošty	30,- (25)
886	1200 r. mesta Fulda	10,- (8)
887	55. nar. A. H.	15,- (12)
896	400 r. univerzity v Königsbergu	10,- (8)
897-98	Zraz v Innsbrucku	15,- (10)
902-03	Nem.spol.umel.	

	remesiel	15,- (12)
907	400 r.Oldenburgu	10,- (8)
Doplatné:		
155-65	Orlica na post-stavci	290,- (250)

■ Známky Danzig

281-83	150.výr.nar. Schopenhauera	260,- (230)
--------	----------------------------	-------------

■ Známky Estland

4-9	Mestá	50,- (40)
-----	-------	-----------

■ Známky Rumunska

Katalógové čísla MICHEL; známky ★★

522-23	Výročie Malej dohody, pretač CECHOSLOVACIA-YUGOSLAVIA 1920-1936 (1936)	60,-
536-37	Zámok ARGES, miestoty uzavretia Malej dohody (1937)	28,-
4613-20	1.výročie Revolúcie (1990)	40,-
4637-41	100 rokov úmrtia V. van Gogha (1991)	7,-

■ Známky Ruska ★★

Novinky roku 1996

Mačky, PL (10-blok)	120,-
Deň víťazstva	12,-
Deň víťazstva, PL (8 zn.+K)	96,-
Električkové vozne, (5 zn.+H)	80,-
Električkový vozeň, PL (6 zn.)	160,-
850 rokov Tuly	18,-
EUROPA/Slávne ženy (2 zn.)	40,-
50 rokov UNICEF	12,-
50 rokov UNICEF, PL (8-blok)	100,-
Umenie P.P.Sokolova (3 zn.)	55,-
750. výročie Moskvy (6 zn.)	50,-
detto PL (3 PL)	150,-

■ Generalgouvernement

Označenie podľa katalógu Michel, pokiaľ nie je označené inak, sú známky ★★

→ Ceny v druhom stúpci sú pre abonentov časopisu

52-55	Červený kríž	160,- (140)
56-58	1.výročie vzniku GG	110,- (95)
56-58	detto,ľavý horný okraj s prítačou orlice-dvoj páska	280,- (250)
59-62	Zimná pomoc	80,- (70)
71-82	A.Hitler	35,- (30)
92-95	600 r.Lublina	18,- (15)
92-95	detto,ľavý horný okraj s prítačou orlice-dvoj páska	60,- (50)
101-02	Narodeniny A.H.	18,- (15)

104	M. Kopeřnik-400 r. úmrtí	12,- (10)
105-09	NSDAP v GG	10,- (8)
110-12	A. Hitler	5,- (4)
113-16	Mestá	18,- (16)
117-19	Narodeniny A.H.	5,- (4)
120-24	V prospech kul-túrneho fondu	10,- (8)
	Doplatné:	
1-15	Chýbajú hod. 10, 20,24,30,60 gr	210,- (180)
25-36	Orlica nad mes-tom	40,- (35)

→ ZNÁMKY MAĎARSKA

možno naďalej objednávať podľa ponuky v časopise Zberateľ '96 č. 7-8

■ Námetové série ★ ★

→ Ceny v druhom stĺpci sú pre abonentov časopisu

Antigua & Barbuda		
ZOH Lillehammer (2+H)		129,- 120,-
Barbuda		
Vtáky 1985 (4)		180,- 165,-
Belize		
Vtáky/Vianoce 1995 (4)		90,- 85,-
Botswana		
Vtáky 1982 (18)		550,- 520,-
Cocos Island		
Ryby 1995 (3)		120,- 114,-
Cook Islands		
Korytnáčky 1995 (3)		230,- 218,-
Congo		
ZOH Lake Placid (5)		180,- 165,-
Cuba		
Šermový šamp. 1969 (7)		58,- 52,-
Ryby 1971 (7)		44,- 40,-
OH Montreal 1976 (2+H)		33,- 30,-
Dominica		
W.Disney-Pluto (1+H)		145,- 130,-
Falkland Islands		
Fauna (5)		160,- 152,-
Fiji		
Vtáky (4)		160,- 150,-
Gambia		
Vodné vtáčstvo (12/PL+H)		410,- 390,-
kvety Afriky (9/PL+H)		330,- 310,-
Christmas Island		
Vianoce 1977 (PL-12)		47,- 42,-
Ryby 1995 (2)		60,- 57,-
Japonsko		
OH Los Angeles 1984 (6)		30,- 27,-
Kenya		
Fauna (16)		1000,- 950,-
Kiribati		
Vtáky (17)		425,- 400,-
Korea		
ZOH Lake Placid (5+H)		170,- 155,-
detto 2xPL		190,- 170,-
ZOH Sarajevo 1984 (2+H)		50,- 45,-
Lesotho		
Vtáky (6)		200,- 185,-

Libéria		
OH Rim 1960 (4)		55,- 50,-
Mexico		
OH Moskva 1980 (3)		50,- 45,-
Monqolia		
ZOH Innsbruck 1964 (H)		130,- 120,-
ZOH Grenoble 68 (7+H)		215,- 200,-
Kone 1977 (7)		90,- 85,-
Nicaragua		
Vtáky (7)		130,- 120,-
Norfolk Island		
Sovy (5-páska)		110,- 100,-
Nová Kaledonia		
Vtáky (3)		130,- 120,-
Pakistan		
Motýle (4)		50,- 47,-
Ryby (4)		50,- 47,-
Paraguay		
Antické olymp. motívy (9)		140,- 130,-
Quinee		
OH Tokio 1964 (H)		100,- 90,-
Rep. Gabonaise		
Tropické ovocie (6 dvojíc)		115,- 105,-
Rep. Indonésie		
Vtáky - papagáje (3+H)		120,- 110,-
Rep. Malagasy		
Vtáky (4)		40,- 36,-
Rhodesia		
Fauna (4)		72,- 68,-
Mali		
Vtáky (16/PL+H)		300,- 285,-
St. Kitts		
Hríby (5)		95,- 90,-
St. Lucia		
Fauna/flóra ostrova (4+H)		235,- 220,-
Vtáky (4)		75,- 70,-

St. Vincent		
Ryby 1975(19)		800,- 760,-
Angl. futbal. mužstvá (8)		350,- 320,-
S.W.A.		
Fauna 1980 (21)		250,- 235,-
Syrian Arab Rep.		
OH Tokio 1964 (3+H)		80,- 75,-
Tanzania		
Svet. šach. šamp. (2+H)		240,- 220,-
Tunis		
Vtáky (4)		380,- 360,-
Turks & Caicos		
Ryby 1981 (9)		700,- 665,-
Hríby (4+H)		365,- 346,-
W.Disney-Pluto (2)		55,- 50,-
Venezuela		
Fauna (12)		600,- 570,-

Vietnam		
Vtáky (6)		280,- 265,-
Yemen		
MS vo futbale 1990 (7+H)		150,- 140,-
Zambia		
Rok dieťaťa 1979 - báje		100,- 90,-
Vtáky (6)		270,- 255,-
■ Námetové série ☉		
Afganistan		
Fauna 1984 (7)		50,-
Ajman		
Fauna 1972 (8/PL)		25,-
Ryby 1972 (8/PL)		25,-
Motýle (25/PL)		30,-
Motýle - nekompletné (17)		38,-
Azerbajdžan		
Mačkovité šelmy 1994 (5+H)		
Korytnáčky 1995 (5+H)		25,-
Morské medúzy 1995 (5+H)		25,-
Belize		
Fauna koráľ. útesov 1982 (6)		23,-
Benin		
Mačky 1995 (5+H)		30,-
Motýle 1996 (6+H)		25,-
Burkina Faso		
Motorky 1985 (6)		15,-
Cambodge		
Řsy 1990 (7+H)		30,-
Centrafricaine		
OH Los Angeles/Jazdectvo		12,-
Cuba		
Kraby 1969 (7)		30,-
Ryby 1965 (8)		21,-
Fauna 1995 (6)		18,-
Filmové osobnosti 1995 (9)		20,-
Grenada		
Výročia: Lindberg/Zepelin (7)		15,-
Guinee		
Hmyz 1973 (6/PL)		38,-
Haute Volta		
ZOH Innsbruck 1976 (5)		10,-
Islamique de Mauritanie		
OH Moskva '80 (4)		8,-
MS Mexico '86 (5)		12,-
Kampučea		
Plazy 1983 (6)		15,-
Vrtuľníky 1987 (6)		15,-
Vtáky 1983 (5)		15,-
Ryby 1983 (7)		15,-
Vtáky 1985 (6)		18,-
Papagáje 1989 (7+H)		30,-
Kirgizstan		
Kone 1995 (7+H)		25,-
Korea		
J. Kepler (H)		15,-
Hríby 1987 (H)		10,-
Opice (3+H)		20,-
Herbera Hybridá 1989 (H)		10,-
Domáca fauna 1990 (TL 5x2)		20,-
Morská fauna 1990 (TL 5x2)		20,-
Kone 1991 (5)		15,-
Laos		
Fauna 1986 (6)		19,-

Ryby 1987 (6)	18,-
Liberia	
Motýle (6+H)	30,-
Maďarsko	
Ryby 1987 (6)	12,-
Mongolia	
ZOH Innsbruck '64 (H)	20,-
Motýle 1977 (7)	22,-
Dalle 1987 (7)	30,-
Pravek 1990 (7)	30,-
Nicaragua	
ZOH Sarajevo 1984 (7)	27,-
OH Los Angeles 1984 (7)	45,-
Oman	
Vlaky 1972 (8+H)	30,-
Paraguay	
Vlaky 1984 (7)	25,-
Philippines	
Vlaky 1972 (6)	12,-
Poľsko	
Rybolov 1987 (6)	10,-
Automobily 1987 (4)	8,-
Rakúsko	
Fauna (4)	40,-
Republika Togo	
Desať prikázání 1982 (9)	18,-
Republika de Quinee	
Spevavé vtáctvo 1995 (5+H)	25,-
Fauna 1995 (5+H)	25,-
OH Atlanta '96 (5+H)	25,-
Ryby (12)	48,-
Quiné Bissau	
Lokomotivy 1984 (6)	15,-
Vtáky 1985 (3)	9,-
Quiné Ecuatorial	
Fauna 1974 (PL-15)	30,-
Opice 1974 (PL-15)	30,-
Motýle 1976 (PL-8)	30,-
Hlodavce 1977 (PL-8)	30,-
Vtáky 1977 (PL-8)	30,-
Sahara	
Antilopy 1994 (5+H)	25,-
Psy 1995 (5+H)	25,-
Ryby 1995 (6)	15,-
Senegal	
Vlaky 1969 (3)	260,-
Shoiperia	
ZOH Grenoble 1968 (6+H)	55,-
Tanzania	
Ryby 1993 (7+H)	15,-
Fauna 1993 (6+H)	25,-
Tchad	
Fauna 1979 (6)	60,-
Togolaise	
Futbal-Majstrovstva sveta	
Argentína '78 (6)	12,-
Yemen	
Fauna 1969 (8)	22,-
Vlaky 1969 (8)	22,-
Vietnam	
Vodné vtáky 1983 (8)	110,-
Pravek 1991 (6/PL)	25,-
Zaire	
Ryby 1980 (8)	30,-
Oznam: Objednávky publikácie dr.	
S. Šabatúru: <i>Falošné Hradčany</i> mô-	

žeme vybaviť iba bez čiernotlačé. Cena publikácie 135,- Sk.

PONUKA NUMIZMATICKÉHO MATERIÁLU

Série slovenských mincí v bankovom balení

Ročník 1994	160,-	(150)
Ročník 1995	180,-	(170)
Ročník 1996	180,-	(170)

Mince: Rusko

Všetky mince sú v kvalite 0/0

½ kop 1914	35,-
1 kop 1912	35,-
5 kop 1913	115,-
5 kop 1915	70,-
10 kop 1916	44,-
15 kop 1915	45,-
20 kop 1915	50,-

Mince: Francúzsko

Všetky mince sú v kvalite 0/0

5 cent 1881	100,-
5 cent 1920	155,-
5 cent 1934	20,-
25 cent 1917	105,-
2 Franc 1920	185,-
2 Franc 1921	50,-
Liard 1770/88	360,-

Mince: Holandsko

Všetky mince sú v kvalite 0/0

½ cent 1885	180,-
1 cent 1876	90,-
2½ cent 1880	175,-
10 cent 1941	75,-

Mince: Nórsko

Všetky mince sú v kvalite 0/0

1 øre 1910	165,-
1 øre 1912	165,-
2 øre 1929	110,-
2 øre 1937	25,-
5 øre 1908	590,-
5 øre 1876	350,-
25 øre 1927	170,-

Mince: Švédsko

Všetky mince sú v kvalite 0/0

1 øre 1858 LA	75,-
2 øre 1899	65,-
2 øre 1909	70,-
2 øre 1913	110,-
5 øre 1905	250,-

5 øre 1921	90,-
10 øre 1903 1/1	200,-

Mince: Fínsko

Všetky mince sú v kvalite 0/0

5 penniä 1915	35,-
10 penniä 1916	70,-
1 markkaa 1941	17,-
10 markkaa 1935 ½	150,-

Mince: Belgicko

Všetky mince sú v kvalite 0/0

1 cent 1861	90,-
2 cent 1876	25,-
5 cent 1915	28,-
10 cent 1895	1100,-

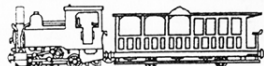
25 cent 1916	125,-
25 cent 1918	150,-

Mince ďalších krajín:

Všetky mince sú v kvalite 0/0

Srbsko, 1 para, 1868	700,-
Luxembourg, 2½ cent. 1870	215,-
Mexico, 1 c, 1901 / M	175,-
Monaco, 1 F, 1924	200,-
Austrália, ½ P, 1917	165,-
Guernsey, 2 doubles, 1889 / H	80,-
Uruguay, 2 cent, 1869 / H	150,-
Brazília, 100 reis, 1889	100,-

Vykupujeme modely
elektrických vláčikov
typu N, TT a HO

ALBUM

Lazaretská 11
811 08 Bratislava
tel.: 07 / 367 411

ZBERATEL'96

2-4)

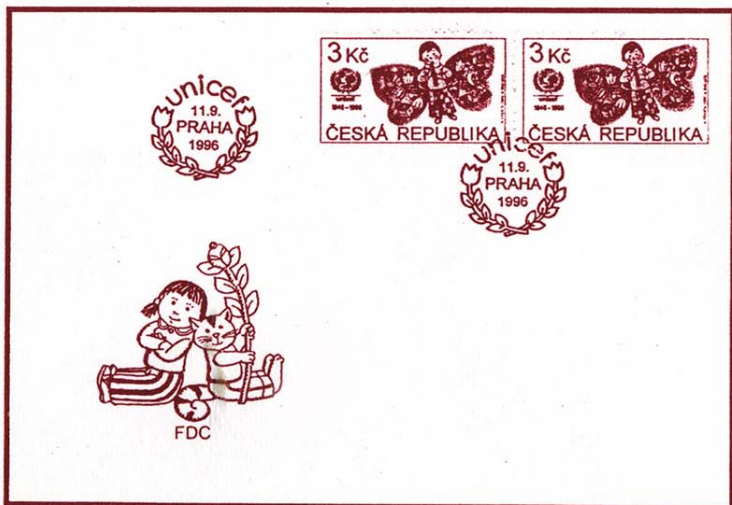

5)

NOVÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY

1)

ZBERATEL'96

BOJNICKÝ OLTÁR

NÁRODNÁ KULTÚRNA PAMIATKA
NA TELEFÓNNYCH KARTÁCH ST

